No. 2583 Zaterdag 29 Juli 1933 50ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— bij vooruitbetaling.

Bureau van dit blad: Brionplein Tel. 47
Administratie: St. Thomas-college Tel. 550.
DRUKKER. G. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f.0.50 voor elken regel meer 10 cts.

De Zeer. Eerw. Heer JULIO F. HENRIQUEZ
tot Priester gewijd
door
Z. Hoogwste Exc. Mgr. P. I. VERRIET, O. P.
In de Kerk van den Allerh. Rozenkrans te Pietermaai
op den 25sten Juli 1933.

ACCIPE JUGUM DOMINI.

Neem het juk des Heeren op.

Dit zijn de woorden die de Bisschop tot den wijdeling spreekt na de wijding. Het juk des Heeren is zoet, zijn last is licht, maar toch zijn wij overtuigd dat geen enkele van die wereldlingen, geen enkele van diegenen die den Priester plegen te bespotten en te kleineeren de kracht, de moed, bezitten om dat juk te dragen. Het is immers het juk der genade, het juk der liefde en alleen sterke, groote, edele zielen, weten wat genade en liefde is; weten wat het zeggen wil te worden aangetrokken door de bovennatuurlijke schoonheid van een vol leven van offer en overgave, een leven van daadwerkelijke liefde.

Wat zijn we toch klein en wat is ons begripsvermogen toch beperkt! Voor schoonheid en liefde die van deze aarde zijn, voor menschelijke grootheid en aardschen rijkdom, en pracht en praal en macht, voor dit alles, hebben wij woorden in overvloed en nooit zijn we zoo welsprekend dan wanneer we al deze ijdelheid der wereld verheerlijken; maar voor de schoonheid en liefde die niet van deze aarde zijn, voor goddelijke grootheid en hemelschen rijkdom, en pracht en praal en macht kunnen we geen geschikte woorden vinden en we doen als blinden, die niet zien kunnen... en werkelijk dat zijn we, we zijn blind: blind voor de schoonheid en grootheid van het Priesterschap.

Verleden Dinsdag heeft een jongen van Curaçao, dit juk des Heeren opgenomen: hij heeft het gedaan met huiverenden eerbied, maar ook met de overgave van een jonge ziel, die besloten is den weg des Heeren te volgen tot het einde toe; vrijwillig heeft hij zijn jong leven geofferd, vrijwillig heeft hij dit leven gekozen van opoffering en goddelijke liefde: dat is werkelijk grootsch en verheven, en wij en met ons, geheel Curaçao, wij verheugen ons daarom over de Priesterwijding, van den Z. Eerw. Heer Julio F. Henriquez. Het is niet alleen om de eer en de blijdschap en vreugde die zulke gebeurtenis, ons allen geeft en vooral aan de familie van den wijdeling, maar ook en vooral omdat onze maatschappij nu weer iemand rijker is die vol idealen is en ook die idealen zal ten uitvoer brengen voor 't geestelijk en 't stoffelijk heil van ons volk.

Wij zijn er zeker van dat de Neomist het juk des Heeren zal dragen met blijdschap en liefde, dat zijn leven voor ons allen zal zijn een voorbeeld van trouw, opoffering en algeheele overgave aan zijn verheven roeping.

Z. Eerw. Heer Julio F. Henriquez, uit den grond van ons hart wenschen wij U proficiat, met het ontvangen van het Heilig Sacrament des Priesterschaps. Gij hebt het beste deel verkoren, het zal U nooit ontnomen worden, want gij hebt het gekozen in geest van opoffering, in den drang van eene liefde, die God zelf in uw hart heeft doen geboren worden. Gij hebt de inspraken van die liefde gevolgd en nu zijt gij Priester des Heeren, heerscher over de zielen, in eeuwigheid. Gelukkig, o duizendmaal gelukkig, zijt gij, o sterveling, die het juk des Heeren hebt opgenomen voor altijd! Moge de H. Anna, Patrones van ons Vicariaat, u beschermen op al uwe levensdagen. Moge de H. Maagd Maria, Moeder van uwe liefde, Christus, U blijven leiden op het pad dat voert naar de algeheele en volle beleving van uw ideaal,

CHRISTUS SACERDOS.

Geschiedenis van de Kerk.

Het Jodendom.

In de Grieksch-Romeinsche wereld deed het gebruik van de Grieksche taal velen het hebreeuwsch en Chaldeewsch vergeten, hetgeen een Grieksche vertaling van den Bijbel noodig maakte, die der „Zeventig", de „Septuagint." Na vele jaren van arbeid kwam deze vertaling klaar omstreeks 150 jaar vóór de Christelijke rekening.

Het vergeten der nationale talen was in de oogen der Palestijnsche Joden een bewijs van ontrouw. Ontrouw van veel ernstiger aard, werd er gepleegd door de Joodsche school van Alexandrië.

Philo (geboren 25 jaar vóór Christus), hoofd van deze school, trachtte een verzoening tot stand te brengen tusschen de leer van Mozes en die van Plato en de Stoa. Hij begon de H. Schrift uit te leggen volgens de allegorische methode, die zeer rekbaar is en een groot aanpassingsvermogen geeft. Als men die methode gaat doorvoeren dan kan men tenslotte uit iedere tekst halen wat men **wil, of het er in zit of niet. Op deze wijze slaagde Philo er dan ook in,** zoowat alle leerstellingen van Zeno en Plato op een of andere manier in den Bijbel terug te vinden. Als men hem moest gelooven, dan waren Mozes, en Zeno het roerend eens.

De algemeene verwachting.

Zoo stond het met de oude wereld, toen Jezus Christus haar betrad.

De profeet Isaias heeft van Christus voorspeld: „Van zijn voetzool tot de kruin van Zijn hoofd, is er aan Hem geen gezonde plek te herkennen." Men kon met succes hetzelfde zeggen van de toenmalige wereld. Het stervende menschdom keek uit naar den beloofden Verlosser. Jood en Heiden achtten de komst nabij van Hem, die in Genesis genoemd werd: de Verwachting der Volkeren.

Terwijl het meerendeel van het volks in Juda zich verheugde in de afwachting van een Messias-veroveraar, die hen zou bevrijden van de Romeinsche overheersching, begroette de sekte der Herodianen hem reeds in den persoon van Herodes: Josephus droeg zijn Messiaansche verwachtingen over op Vespasianus en spoorde dezen Romeinschen veldheer aan om de heele wereld te veroveren.

In het hart van het groote Keizerrijk heerschte hetzelfde geloof. De Etruskische Priesters, geraadpleegd door de Senaat, over de beteekenis van angstwekkende en klagelijke geluiden, die uit den hemel schenen te komen antwoordden: „De hemelsche trompet kondigt een nieuw tijdperk aan, dat het aanschijn der aarde zal veranderen". Virgilius schreef, dat er een kind zou geboren worden, dat het ijzeren tijdperk zou sluiten en een gouden eeuw inluiden; dat dit kind, voortgekomen uit de schoot van Jupiter, een slang zou zien sterven bij zijn wieg en zou heerschen over het tot vrede gebrachte heelal.

Op een gegeven dag verbood de Romeinsche senaat de mannelijke kinderen die in een bepaald jaar geboren zouden worden, in 't leven te houden, want volgens een profetie zou de natuur een koning baren voor het volk.

„Het geheele Oosten zegt Suetonius, had zijn oogen gevestigd, op een oude en standvastige overlevering, volgens welke het noodlot den scepter zou geven aan mannen, komende uit Judea."

In het Westen kende men deze traditie eveneens. „Meerderen onder hen, zegt Tacitus, geloofden dat de mannen van Judea de meesters der wereld zouden worden.

We behoeven ons dus niet te verwonderen, als we lezen in de H. Schrift, dat er Wijzen op Weg zijn naar Jerusalem, op zoek naar den Messias. Ming Fi, keizer van China, zond tegen het jaar 65 van onze tijdrekening een gezantschap naar het Westen om er „den Wijze" te zoeken, die naar zijn meening nu verschenen moest zijn. De „volheid der tijden" was inderdaad gekomen. Hij was nu gekomen: de ware Wijze, die God, waarvan Plato zegt, dat Hij voortgebracht is vóór alle andere goden, de Redder bij uitstek die moest komen om de stervelingen te onderwijzen en den vrede te geven aan het menschelijk geslacht; *Jezus Christus was geboren.*

Jezus Christus.

In het vijftiende jaar der regeering van Tiberius Caesar, terwijl Pontius Pilatus landvoogd was van Judea en Herodes tetrach van Galilea, onder het hoogepriesterschap van Annas en Caiphas, werd Jezus gedoopt door Joannes, den zoon van Zacharias, in de wateren van den Jordaan. En terwijl Hij bad, ging de hemel open en daalde de H. Geest over Hem neer onder de gedaante van een duif en **een stem liet zich hooren uit den hemel: „Gij zijt mijn zeer beminde** Zoon, in u vind ik behagen."

Dit was de eerste manifestatie van het openbare leven van Jezus Christus. Hij was toen ruim dertig jaren oud. Men telde toen het jaar 778 na de stichting van Rome. Hij werd op wonderbare wijze uit een Maagd geboren, te Betlehem in een stal, zooals in oude profetieën voorspeld was. Tot den dag van zijn doop, bleef Hij verborgen voor de wereld.

De leer die Hij predikte in Galilea en Judea wekte zeer de verwondering der Joden: God, de *eenige* God van den Bijbel, had drie personen: Vader, Zoon en H. Geest. Hij zelf was de Zoon, en was mensch geworden. Het Rijk van den Messias zou heelemaal geestelijk zijn en zich uitstrekken over alle volkeren. Het kruis zou het heil brengen aan de wereld. De godsdienst zou geestelijk zijn en niet formalistisch; hij beriep zich op de gedachte aan den hemel en minder op aardsche belooningen. De deugden, bizonder de liefde, zuiverheid en nederigheid, werden verheven tot een hooge graad van volmaaktheid.

Henri van Hofstede.

Ruil-transactie of verkoop?

Kwestie nieuw loodskantoor.

In de zitting van den 28sten Juni l.l. heeft de K. R. de volgende brief geschreven aan den Gouverneur betreffende bovengenoemd geval. Deze brief bewijst dat de K. R. wel degelijk let op 's Lands belangen.

Het schrijven luidt als volgt:

„Nadat de Koloniale Raad geruchten vernomen had omtrent een transactie tusschen het Gouvernement van Curaçao en de firma Delvalle Hermanos & Cia, betreffende het stuk gouvernements-grond aan de Handelskade-Heerenstraat alhier, waarop vroeger het Douanekantoor alhier stond, waarbij aan gemelde firma de strook aan de Heerenstraat, inclusief het gebouw waarin de firma Sluyter gevestigd is, zou worden afgestaan, waartegenover zij een gebouw ter waarde van maximum 25000 gulden aan de Handelskade zou optrekken, welke bestemd zou worden voor loodskantoor, heeft de Koloniale Raad zich door tusschenkomst van zijn Voorzitter ter zake om inlichtingen gewend tot Uwe Excellentie.

Daarop mocht de Koloniale Raad vernemen, dat de zaak reeds in dat stadium verkeerde, dat het Bestuur zich reeds gebonden achtte door zijn toezegging.

In verband hiermede wenscht de Koloniale Raad hierbij zijn grooten spijt uit te spreken over het feit dat het Bestuur door deze overeenkomst afstand doet van een uitstekend terrein, dat het waarschijnlijk binnen korten tijd weer goed zal kunnen gebruiken.

De Raad kan de meening van het Bestuur niet deelen, dat deze overeenkomst als een ruil-transactie kan worden beschouwd.

Wanneer het Bestuur afstand doet van domeingronden en gebouwen van groote waarde zooals in casu, is de Raad van meening dat 's Lands belangen het best gediend worden door een verkoop bij inschrijving, waarbij iedere belanghebbende gelijke kansen heeft om een bod te doen.

Indien het Bestuur van meening is, dat aan de Handelskade ter plaatse een loodskantoor noodig is, dan acht de Raad voor het verkrijgen van het benoodigd bedrag een aanvrage bij suppletoire begrooting den aangewezen weg; den omweg van een z.g. ruil, welke feitelijk neerkomt op een verkoop van gouvernementseigendom tegen een prijs van f. 25000.— acht hij geheel onjuist.

De Raad verzoekt Uwe Excelentie, dringend te trachten deze transactie, indien eenigszins mogelijk, alsnog ongedaan te maken."

Op 5 Juli heeft de Gouverneur den K.R. reeds geantwoord en dit schrijven is voorgelezen in de zitting van den 24sten Juli. Volgens Z. Ex kan de transactie niet meer ongedaan gemaakt worden, ook al had het Bestuur zich op het standpunt van den Raad gesteld. De transactie is voordeelig voor 't Land, het is 'n goede ruil. Dank zij het aanbod van de firma Delvalle & Co. is nu het bouwen van een nieuw loodskantoor verzekerd wat anders niet het geval zou geweest zijn, daar het voorstel van den Raad om de gelden daarvoor aan te vragen op de gebruikelijke wijze zeer zeker op moeilijkheden zou gestooten hebben gezien den financieelen toestand en de bezuiniging niet te vergeten. De firma Delvalle zal niet in het bezit van haar nieuw terrein komen vooraleer alles klaar is.

Dit schrijven van den Gouverneur werd naar de afdeelingen verwezen. Waarschijnlijk zal dit nieuwe schrijven 'n nieuwe protestbrief uitlokken maar de zaak zal er wel niet door veranderen denken we.

Een lid van den K.R. over de nieuwe bioscoop-keur.

In de vergadering van den 24sten Juli l.l. sprak de Heer J. H. Sprockel de volgende woorden over de nieuwe verordening betreffende lichtbeelden-vertooningen, ook genoemd „Bioscoop-keur."

Mijnheer de Voorzitter,

Gaarne zal ik straks mijn stem geven aan deze nieuwe keur houdende bepalingen betreffende lichtbeelden vertooningen op 't eiland Curaçao, daar zij m.i. veel goeds bevalt. Toch wilde ik gaarne een kleine opmerking maken, n.l. deze dat door de aanneming van deze keur het bioscoopgevaar niet bezworen is, zeker niet voor de jeugd. Ik blijf het betreuren, dat wij hier zoo weinig kinderfilmen hebben, filmen in alle opzichten geschikt voor de jeugd. De taak van de commissie bedoeld in artikel 6 dezer keur is geen gemakkelijke. Dikwijls zal zij hare goedkeuring moeten hechten aan vertooningen, die laten wij maar zeggen, toelaatbaar zijn. De overheidsbemoeiing mag niet te ver gaan. Naast deze keur blijft er een verantwoordelijke taak over voor de ouders. Zijn de meeste rolprenten, die hier voor de jeugd vertoond worden, niet specifiek voor deze bestemd, grooter wordt het gevaar als de ouders hun kinderen geregeld, 2, 3, of meer malen per week een bioscoop laten bezoeken Dit is uit een opvoedkundig oogpunt beschouwd, zeer verkeerd.

Een vooruitgang zou het zijn, indien de commissie bedoeld in art. 6 een bijzondere vermelding zou mogen maken van de goede kinderfilmen, en deze bijtijds als zoodanig aanbevelen. Dit zou de taak van de ouders zeer verlichten. Het is met de film als met den drank. Een matig gebruik als genotmiddel is niet verkeerd, een overvloedig veelvuldig gebruik is schadelijk. Ik gun onze jeugd, die hier op Curaçao toch al zoo weinig ontspanningsmiddelen heeft, gaarne het genot van de rolprent. De rolprent kan een uitstekend leermiddel zijn, een zeer te waardeeren ontspanningsmiddel; zelfs kan men wel eens genieten van de film*kunst*.

Maar voor de jeugd blijft matigheid geboden, en goede, gezonde kost een vereischte. In dit verband verdient een bijzonder woord van waardeering het streven van de Vereeniging het Algemeen Nederlandsch Verbond, om hier voor onze schooljeugd goede kinderfilmen te vertoonen.

Verslag van de Zitting v.d. K. Raad.

Op Maandag 24 Juli.

Bioscoopkeur.

Waren aanwezig de Heeren: Maduro, v. Leeuwen, Arends, Senior, Capriles, v.d. L. Schotborgh, Muskus, Sprockel, leden; Cohen Henriquez, Voorzitter, de la Try Ellis, ondervoorzitter en Gronemeijer, griffier. Voorts merkten we nog op de leden van het Bestuur Gorsira en Maduro, en de Heer v. der Drift, Administrateur van Financiën, als gemachtigde.

De notulen van 29 Mei, 6, 12 en 28 Juni werden goedgekeurd. Er waren heel veel ingezonden stukken die ofwel naar de afdeelingen werden verwezen, ofwel ter Griffie zouden worden gedeponeerd ofwel voor kennisneming werden aangenomen. Over het antwoord van den Gouverneur betreffende de zaak Loodskantoor is elders in dit blad geschreven: deze zaak werd naar de afdeelingen verwezen. Na de voorlezing van den machtigingsbrief van den Adm. van Financiën sprak de Voorzitter een klein welkomstwoord tot dezen.

De Gouverneur deelde per brief mede dat hij op 17 Aug. voor 4 maanden in verlof zou gaan, voor 's Lands belang. De Voorzitter wenschte hem goede reis, behouden aankomst en veel succes in zijn besprekingen met den Minister en behouden terugkomst in Curaçao.

Aangenomen werd nu de ontwerpverordening houdende voorziening ter uitvoering van het op 5 Juli 1930 te Londen gesloten Verdrag betreffende de uitwatering van schepen. Het derde punt der agenda n.l. de ontwerpverordening tot aanvulling van de „Gedistilleerd verordening 1908": heeft voor de aanneming nog eenige discussie gebracht tusschen den gemachtigde van 't Bestuur en den Heer van Leeuwen. Bij de algemeene beraadslagingen vond de Adm. v. financiën dat het niet onbillijk is de kosten voor denaturatie van alcohol door MURIASCHININI. in rekening te brengen: het is trouwens ook geen unicum in de wetgeving. Bij de denaturatie zal echter rekening gehouden worden met het belang en de wenschen van den Handel. De Heer van Leeuwen vond het niet goed dat de keuze der denaturatie (met kinine hydrochloride of met houtgeest) overgelaten wordt aan de douane- het is beter dit over te laten aan de belanghebbenden.

De Heer v. der Drift zei, dat het gebeuren kan dat *allebei* die stoffen voor denaturatie zullen moeten gebruikt worden, het zou dus verkeerd zijn, volgens 't voorstel van den Heer v. Leeuwen, de woorden en | of (en kinine etc. of houtgeest) te veranderen in „of"

Daarbij heeft het Bestuur bezwaar, de keuze aan belanghebbenden over te laten: het Bestuur moet kunnen handelen naar de omstandigheden: zoo niet dan verandert men van praktijk en is ontduiking niet buitengesloten. Als tegemoetkoming aan 't voorstel van Leeuwen, wil de Heer van der Drift nu voorstellen de wijze van menging bij besluit te regelen.

Aan de orde is nu de wijziging en aanvulling van de Loodsdienstverordening 1922, waarbij zich een discussie ontspon over den uitleg van den term „uitsluitend om te bunkeren." Het bestuur schat nu het bedrag welke het gouvernement minder zou ontvangen in geval ook schepen niet in vasten lijndienst van de gunstige bepalingen der verordening zouden profiteeren, op ± 3000 fl. per jaar (en niet 1000 fl. per maand, zooals eerst); het wil daarom de woorden „in vasten lijndienst" in artikel 6 laten vervallen; ook wil hét dezelfde faciliteiten verleenen voor het bunkeren van steenkolen als van olie. Op een desbetreffende vraag van den Voorzitter zegt de Heer v.d. Drift dat de bovengenoemde raming precies 1680 fl voor het eerste halfjaar beliep. Dit bedrag acht de Heer Muskus veel te laag, daar bij het vervallen der woorden „vasten lijndienst" het verlies aan loodsgeld, op de toeristenschepen alleen al meer dan 3000 fl zou bedragen (minstens dan voor de andere helft van 't jaar.) De Heer v. d. Drift is van meening dat niet alle toeristenschepen onder de vrijstelling of begunstiging vallen." Daar deze schepen niet uitsluitend komen om te bunkeren, moeten ze alten vol loodsgeld betalen meent de Heer Senior, bij welks meening zich ook de Voorzitter aansluit. Tot nu toe zijn de toeristenschepen niet aangemerkt als uitsluitend bunkerschepen. En de walvischvaarders dan? vraagt de Heer Muskus: Ook niet, als uitsluitend bunkerschepen, antwoordt de gemachtigde. De Heer Muskus zegt nu er niet veel meer van te begrijpen: hoe is dan wel de uitleg van „uitsluitend om te bunkeren"? Wordt een schip dat niet meer dan 5 passagiers opneemt of afzet en niet meer dan 2 ton laadt of ontlaadt (zooals aangegeven in 2de lid van punt C. der verordening) als uitsluitend bunkerend beschouwd? De Heer Muskus vindt de uitleg van 't Bestuur te rekbaar, hij wil een goede en vaste uitleg hebben. De Heer Ellis — altijd voorzichtig — waarschuwt tegen het strakke definieeren van dezen term: beter het nu maar blauw-blauw te laten: later kan men wijziging en aanbrengen naar de omstandigheden De Heer Sprockel zegt dat in de wet staat wat bunkeren is dus men heeft eenvoudig in dezen wet te volgen: volgens deze meening dan zouden in 't algemeen de toeristenschepen wel onder de begunstiging vallen. De Voorzitter sluit zich bij deze meening aan, en zegt dat dan het bedrag welke het gouvernement zal moeten derven, grooter zal zijn dan 3000 's jaars, daar er minstens alleen al 45 van zulke schepen komen per jaar. De gemachtigde van 't Bestuur sluit zich bij de meening van den Heer Ellis aan. Met genoegen hebben we in deze discussie de zware stem gehoord van den Heer Muskus: dit was tenminste nu eens, wat men noemt, een nieuw geluid.

De loodsverordening kwam er nu zonder kleerscheuren door: ook de „ontwerp-keur houdende bepalingen betreffende lichtbeeldenvertooningen op het eiland Curaçao", kwam er zonder de minste wijziging (behalve dan die van 't Bestuur) doorheen. Volgens gewijzigd art. 20, hebben onze nakomelingen het voorrecht deze keur aan te mogen halen met den veel korteren naam „Bioscoopkeur," wat we als een schitterende en origineele bezuiniging beschouwen van de kant van 't Bestuur. Over deze uiterste belangrijke keur heeft niemand behalve de Heer Sprockel iets gezegd: er was zelfs geen schijn van discussie of iets dergelijks!!! De woorden van den Heer Sprockel vindt men elders in dit blad. Wij houden er aan hier te herinneren dat volgens den Heer Sprockel, door deze keur het **Bioscoop-gevaar** niet bezworen is. Wij zijn den Heer Sprockel erg dankbaar voor deze woorden: impliciet bevatten deze woorden heel, heel veel, als U maar lezen kunt! Rechtuit gezegd hadden we nog veel meer verwacht, maar we zijn misschien wat te gulzig op dat gebied!!

Nu kwam het laatste punt aan de beurt: nl. de ontwerpverordening houdende vaststelling van het slot der rekening van de uitgaven en ontvangsten voor Curaçao over het dienstjaar 1929: dit punt bleek min of meer een stekelvarken te wezen! Het begon al met de vraag van den Heer Senior om hoofdelijke stemming. De Administrateur van Financiën vestigde terecht de aandacht op artikel 106 van het R.R.: het gaat hier niet om de goedkeuring der verordening, of de goedkeuring van de handeling der Overheid, maar enkel om het vaststellen van een bedrag over welks grootte niet te twisten valt! De Heer Senior blijft bij zijn meening en zegt dat uit de stukken duidelijk blijkt wat de R. R. meent. En vraagt de Voorzitter zoo we deze vaststelling verwerpen, wat dan? Stelt de regeering dan de rekening vast of is er dan geen uitweg?

Dat is moeilijk te beantwoorden, zegt de Gemachtigde, Volgens de wet is de wijze van vaststelling afhankelijk van de wijze van totstandkoming der begrooting; d. w. z. is de begrooting bij verordening vastgesteld dan moet ook de vaststelling bij verordening geschieden. Volgens zijn opinie zal dan in dit geval de vaststelling moeten gebeuren door 'n wet (hetzij door 'n afwijking hetzij door 'n wijziging van het R.R.)

De Heer Ellis steunt de Gemachtigde in dezen: in Nederland is het R. R. ten slotte 'n gewone wet, die gewijzigd kan worden en waarvan kan worden afgeweken. Spreker voelt niets voor zoo'n speciale wet en zal daarom met het Bestuur meegaan, anders wordt de zaak toch weer in Holland behandeld; resultaat: veel tijdverlies en de vaststelling gebeurt toch. Op een desbetreffende vraag van den Heer Capriles, antwoordt de Voorzitter dat zulk 'n geval zich nog niet heeft voorgedaan. De Voorzitter wil de Regeering niet in een impasse brengen: hij wil daarom weten, om zijn stem te kunnen bepalen — of verwerping, wijziging in het R. R. zal tengevolge hebben.

De Heer v. de Drift zegt dat 'n afwijking voldoende zal zijn. Daarop wordt er gestemd: het ontwerp wordt verworpen met 8 tegen 2 stemmen. Alleen de Heeren de la Try Ellis en Sprockel waren voor de verordening. Met verwondering hebben we het machtige „Tegen" hooren klinken, van sommige leden, wiens geluid we anders nooit of zelden mogen hooren en die nu met 'n zekere rage (zoo dachten we althans) en plezier tegelijk deze verordening om hals brachten. De weinige keeren, dachten we, dat ze zich laten hooren, hebben ze het nog mis! De Voorzitter sloot nu de vergadering.

Ingezonden stuk.

Buiten verantwoordelijkheid der Redactie, zoowel wat vorm of inhoud als wat strekking betreft. De kopy wordt zelfs bij niet-plaatsing nimmer teruggegeven.

Wantoestand.

Nu het onderwerp van de polemiek van den Heer Ph. F. de Haseth Glz. met pastoor Th. B. de publieke opinie beziggehoudt, zijn wij ook eens op onderzoek uitgegaan en bleek ons werkelijk uit ons persoonlijk onderzoek, dat er inderdaad een ergelijke wantoestand bestaat.

Ook de polemiek zelf, en bijzonder het artikel van den Heer de Haseth komt dit nog eens dik onderstreepen.

Immers de Heer de Haseth geeft zelf toe dat als hij de „door den pastoor gedroomde of verzonnen praktijken had toegepast, er wel geen huizen op het perceel „Fleur de Marie" meer zouden zijn „die niet behooren aan de eigenaren van den grond". De wet geeft hier de gelegenheid. Is het geen wantoestand dat de *mogelijkheid* bestaat voor een prijs ver onder de waarde wettig eigenaar te worden van die huisjes op particulier terrein gebouwd?

Het blijkt toch wel allerduidelijkst dat een derde nimmer *goed* kooper van zoo'n publiek geveild huisje kon worden en dat dergelijk publiek verkochte huisjes eigendom worden van den grondeigenaar tegen een prijs die misschien niet het tiende en minder van de bouwkosten bedraagt, en ver ook nog blijft onder de reëele actieve waarde. Zooals het huisje van Pieter Wanga dat fls 2639 gekost heeft, zooals we van hem vernamen en hij ons toonde in zijn boek van de bouwkosten, en dat publiek geveild voor de schuld + deurwaarderkosten á fl. 300 eigendom werd van den grondeigenaar bij gebrek aan liefhebbers.

De Heer de Haseth zegt dat er geen ander rechtvaardig middel is om aan „zijn huurpenningen hoe gering ook" te komen.

1o Zou het ook wel fair zijn ten minstens de reëele warde te betalen.

2o Is er toch ook nog een andere mogelijkheid. Men verhure het huisje zoolang aan een derde tot door de meeropbrengst de schuld gedelgd is, en geve dan aan den eigenaar zijn huisje weer terug. Dit is toch zeker ook een middel dat door de wet gesanctioneerd is, en de wet zegt in 't geheel niet dat het „publiek zich moet blijven bedienen" van het middel verkoop, met het gevolg, — omdat een derde nooit een *goed* kooper zal kunnen zijn — koop door den eigenaar voor het bedrag van „achterstallige huurpenningen hoe gering ook."

We zijn ook eens met die „in woede ontstoken" pastoor Th. B. gaan praten en vernamen wij het volgende:

1o. Dat de pastoor reeds voordat Z. Eerw. met den Heer de Haseth ging praten, wist dat hier geen beschermende wetsbepalinge bestond.

2o. Bleek ons inderdaad dat de pastoor teleurgesteld is daar hier geen wetsbepaling bestaat om dergelijke menschen in nood te beschermen. Maar dat die „ontdekking" voor Z.E. „vernederend" zou zijn, zien we niet in.

3o. Ontkent de Pastoor ten sterkste dat hij „niets van betalen wilde hooren" wat ons ook waarschijnlijker toeschijnt, immers Pastoor Th. B. erkende in zijn artikel 1) ook het goed recht van den grondeigenaar.

De Pastoor kwam alleen eens praten om een schikking te treffen daar Peter Wanga met zijn vrouw, een aangenomen kind en een behoeftige moeder op de rotsen van het perceel „Fleur de Marie" stond, en niet wist waarheen.

4o. Ontkende pastoor Th. B. ook ten stelligste dat hem de deur gewezen werd, omdat Z.E. zeide „dan zal ik hooger op gaan."

5o. Maar nadat Z.E. de deur gewezen was, en verder onderhoud niet toegestaan werd en verderen of beter 'n uitleg geweigerd, en bijgevolg een billijke onderhandsche regeling onmogelijk werd gemaakt, toen, zoo vertelde ons pastoor Th. B. „zei ik, Mhr. de Haseth, ik ben beleefd bij U gekomen, om clementie voor een paar menschen in te roepen. Nu U me de deur wijst zal ik probeeren het hooger op te zoeken." En toen werd Z.E. toegevoegd: „Had U me dat direct gezegd dan was U niet eens m'n huis binnengekomen."

6o. Tot slot. Of het nu zoo'n heldenfeit is, een pastoor die ten behoeve van een paar arme menschen komt praten de deur te wijzen? Och, wij laten het oordeel aan het beschaafde publiek.

1) zie A. d. C. no. 2579

R. A. Henriquez.

INGEZONDEN.

Eerwaarde Pater,

het zij mij vergund even terug te mogen komen op het door Uw courant weergegeven verslag van de Algemeene Vergadering van het Algemeen Nederlandsch Verbond Afd. Nederlandsche Antillen, voorkomend in Uw vorig nummer.

Het verslag is buiten medeweten van ons Bestuur geplaatst, maar ik zeg Uw blad toch dank voor de juiste weergave van die vergadering.

Alleen zou ik even terug willen komen op wat ik zelf als antwoord gegeven heb op de vraag van Pater Euwens welke motieven het Bestuur noopte het eerelidmaatschap aan te bieden aan den Heer Ferguson. Die motieven waren in waarheid meerdere dan die welke ik op de bewuste vergadering heb kunnen mededeelen. En het komt mij toch juist voor dit nu even te vermelden. Het Bestuur meent dat de verdienste van den Heer Ferguson veel meer zijn dan door mij, de baby in het Bestuur — genoemde, n. l. heeft de Heer Ferguson niet alleen NA het vertrek van den Heer de Pril maar ook — vóór diens Voorzitterschap, eenige jaren geleden vele verdiensten aan het Verbond gegeven en in den tijd toen de Afdeeling hier een zeer kwijnend bestaan had, ja bijna ten doode was opgeschreven is het aan de stuwkracht des Heeren Ferguson te danken geweest dat de Afdeeling weer is kunnen groeien en bloeien. In dien tijd was hij in waarheid de leidende en stuwende kracht, die de Afdeeling nieuw leven wist in te blazen en voor ondergang behoedde.

Ook het werk van de filmavonden, de schoolfilms enz. is geheel tot stand gekomen op initiatief niet alleen maar ook eerst onder leiding van het benoemde eerelid zoodat het Bestuur in waarheid alle reden had om deze zeer uitzonderlijke eere zijn medebestuurslid aan te bieden.

Daar zich nu het reglement niet verzette tegen de vereeniging van het bestuurslidmaatschap en eerelidmaatschap op één persoon en een generaal van eminente kwaliteiten toch zijn leiderschap niet verliest in het actieve leger omdat hij een decoratie verdient en krijgt, meenden wij deze stap te moeten doen en we zijn dan ook dankbaar dat de Algemeene vergadering in deze het Bestuur bijviel, ofschoon we weten dat door Pater Euwen op slechts formeele gronden dien avond gesproken is geworden, en zijn beweegreden niet ging tegen de verdiensten van den Heer Ferguson die ook Pater Euwens ten zeerste apprecieert.

Daar het mij nuttig leek dit nog even te publiceeren dank ik U, voor de mij verleende plaatsruimte.

ds. C. Milet de St. Aubin

voorzitter groep Ned. Antillen v/h

A. N. V.

BERICHTEN.

Suriname.

Ontslag Gouverneur.

Wij lezen in „De Surinamer" het volgende;

De Gouv. Secr. meldt:

Hierbij heb ik de eer U mede te deelen, dat blijkens een door den Gouverneur ontvangen Regeeringstelegram aan Zijne Excellentie, op het daartoe gedaan verzoek met ingang van den dag van vertrek van het s.s. Oranje-Nassau der Koninklijke Nederlandsche Stoomboot Maatschappij naar Nederland, op of omstreeks 24 Augustus 1933, eervol ontslag verleend is uit het ambt van Gouverneur van Suriname, onder dankbetuiging voor de in die betrekking bewezen gewichtige diensten.

De bladen noemen als opvolger Prof. Kielstra uit Wageningen.

Dank

— In dank ontvangen van de Curacao Trading Co haar jaarverslag over 1932.

— van de firma Ellis & Dania, een monster van de vert „Bondex" die zeewater en damp weerstaat en speciaal geschikt is voor het verven voor **cement, baksteen, pleisterwerk,** poreuse muren enz.

Hr. Ms. „J. H. Nassau" en „Van Nes".

De eerste zal hier rond 8 Aug arriveeren; de tweede zal naar verluidt Koninginnedag moeten doorbrengen te Paramaribo.

„SS. Mauretania"

is gisteren morgen Caracasbaai binnengevallen met 771 passagiers en om 2 uur reeds vertrokken. De romp is nu wit geverfd: het is een schitterend zicht dit reuzenschip in volle vaart de haven te zien voorbij stoomen.

Orkaan op Saba.

De orkaan die Dinsdag 25 Juli over Saba is heengegaan heeft geen schade aangericht; de richting was naar St. Thomas en naar 't Noorden van Portorico.

Toediening van het H. Priesterschap.

Dinsdag 25 Juli, feestdag van den Apostel Jacobus, heeft Z. Hgwste Exc. Mgr. P. I. Verriet O. P. in de kerk van Pietermaai het H. Sacrament van het Priesterschap toegediend aan den Z. Eerw. Heer Julio F. Henriquez. De plechtigheden begonnen om 8 uur en werden bijgewoond door alle Priesters op Curaçao aanwezig. De hoogere functies werden door de volgende geestelijken bekleed: Presbyter ass. Hoogw. Pater Vicaris van den Elsen; Troondiakens; Mgr. Ellis en Pastoor Bartel van Pietermaai; Diaken der Mis: Pastoor Hegelsom van Sta. Rosa Subdiaken: Pastoor van Rooy van San Mateo; Eerste Ceremoniemeester Z. Pater R. Wahlen, Secretaris van den Bisschop; 2de Ceremoniemeester p. Dellaert. Cantores voor de veranderlijke deelen van de H. Mis: de Paters Bührs, Hagemans, Latour en Holterman. Het koor van Pietermaai onder leiding van P. Jansen, voerde zeer verdienstelijk de andere gezangen uit. De kerk was stampvol: behalve de familieleden en vele Eerw. Zusters en Fraters merkten we op in de eerste rijen: Mevr. van Slobbe en twee dochters.

De geestelijkheid had plaats genomen in het Priesterkoor zelf. De Plechtigheid is zeer goed verloopen en was zeer indrukwekkend: een van de mooiste oogenblikken was zeker bij de oplegging der handen door den Bisschop, toen alle Priesters in een halven cirkel opgesteld, de rechterhand gestrekt hielden over den nieuwen Priester.

Na de H. Mis hield Mgr. een toespraak waarin hij den Wijdeling, z'n familie, de parochie Pietermaai, en geheel het katholieke volk gelukwenschte en waarin hij zijne persoonlijke gevoelens vertolkte van blijdschap vreugde en geluk. Op verzoek van Mgr. gaf dan de wijdeling zijn eersten Priesterzegen aan het volk.

Dat was een diep ontroerend oogenblik: de Bisschop zelf, al de assistenten, al de Priesters, geheel die ontzagelijke kerk, geheel gevuld, knielend voor den zegen van dezen jongen Priester. De Neomist was zichtbaar ontroerd, de laatste woorden van den zegen stokten in z'n keel. Hoe groot is de macht van den Priester dat op een enkel woord uit zijn mond een ontzaglijke menigte in eerbied en ontroering vrijwillig het hoofd buigt en knielt, vrijwillig zich onderwerpende aan deze geheimzinnige, bovennatuurlijke en onbegrijpbare wondere genade van het Heilig Priesterschap!

Zoo ooit dan kon men hier zien dat de Priester de Middelaar is tusschen God en het Volk.

Na de plechtigheid was er gelegenheid om den Neomist en zijn familie te feliciteeren in de Pastorie: een van de eersten die kwam was de familie van Slobbe. Zeer velen hebben van deze gelegenheid gebruik gemaakt. Nogmaals wenschen wij den Wijdeling en zijne familie van harte geluk met dezen grooten onvergetelijken dag.

Eerste Plechtige H. Mis.

Morgen, Zondag, om half-negen, zal de Z. Eerw. Heer Henriquez zijn eerste Plechtige H. Mis opdragen in de kerk van Pietermaai met Pontificale assistentie van Mgr. Verriet. De Neomist zal aan zijn huis afgehaald worden door den President en Secretaris van de feestcommissie, terwijl de rest der commissie hem zal opwachten bij de kerk, waarbij ook nog zullen tegenwoordig zijn het bestuur van den Volksbond en vertegenwoordigers van verschillende parochieele congregaties en vereenigingen; de Banda: „Excelsior" zal deze ontvangst opluisteren.

Vertrek Mr. G. H. Eskes.

Donderdagavond is met het M.S. Caribia naar Holland vertrokken Mr. G. H. Eskes een der hoofdambtenaren der C.P.I.M. De Heer Eskes was ruim 8 jaar hier en maakte sinds eenige jaren deel uit van den K. R.

Behalve voor zijn schitterende professioneele arbeid, zijn diensten in verschillende commissies enz. was de Heer Eskes de laatste jaren vooral bekend bij het volk om zijn activiteit in den Koloniale Raad: hij was een uiterst scherpen debater, en hield vele redevoeringen in grooten stijl, die heel dikwijls meesterstukken waren van diplomatie en politiek.

Velen hebben genoten van zijn humor en scherpe zetten: dikwijls was hij werkelijk een duivelstoejager voor 't Gouvernement.

Men mag het niet eens geweest zijn met zijn ideeën, opvattingen, beschouwingen enz., toch kan men bewondering hebben voor de wijze waarop ze werden voorgedragen.

Het zal nu wel veel stiller worden in den Kolonialen Raad! Wij wenschen den Heer Eskes en achtbare familie een goede reis en behouden overtocht, herstel van gezondheid en een aangenaam verblijf in 't Moederland. Daarenboven voelt de Redactie het als een plicht den vertrekkende te bedanken voor al de welwillendheid, geduld en dienstvaardigheid in haar betoont bij het vragen van inlichtingen of andere diensten, die met ons redactioneel werk in verband stonden.

Proficiat.

Geslaagd van Holland voor eindexamen H. B. S. de jongeheer Carlos Alberto Winkel, zoon van C. N. W. Winkel.

Feest van den Chauffeursbond „San Cristobal". Auto-Inzegening.

Donderdagmorgen half-zeven werd er in de kerk van Pietermaai een gezongen H. Mis opgedragen ter intentie van „San Cristobal" waarbij bijna alle Chauffeurs tegenwoordig waren. Den dag daarna, Vrijdag om 5 uur, (en niet Donderdag zooals eerst gemeld was) had de plechtige inzegening plaats der auto's in den koraal der armenschool van Pietermaai. Er was enorm veel toeloop van volk en de koraal stond bijna geheel vol met auto's: aan den eenen kant de auto's der leden, aan den anderen die van particulieren, die een toegangsbewijs hadden gekregen van het Bestuur.

Onder de particulieren merkten we op Mevr. Nijmegen Schonegevel. Mgr. Verriet, omringd door de Geestelijkheid, verrichtte nu de gebeden der inzegening en liep daarna de rijen langs iedere auto met wijwater besproeiende. Na het gezongen Te Deum, hield Mgr eene gloedvolle toespraak tot de Chauffeurs. Daarna begon de propagandatocht door de straten der stad: het parkeeren in de coraal was puik geregeld door de Politie, zoodat de 67 aanwezige auto's met gemak de stoet vormen konden.

De Politie in zijspan voorop, dan in de eerste auto de President van San Cristobal, in de tweede de Geest Adviseur, in de derde, de Paters van Pietermaai, in de vierde Mgr. met eenige leden van den Volksbond, dan de overige bestuursleden van San Cristobal, de leden en eindelijk de particulieren. De Stoet had veel bekijks overal: alle auto van San Cristobal waren herkenbaar aan het Bondsvlaggetje, dat wapperde van den radiator de stoet ging nu over Dempel, Scharloo, Pietermaai, Breede Straat, Brug. Kl pstraat, Hoogstr., Witte-weg, Breedestr. tot Brionplein waar de stoet ontbonden werd: in één woord de propaganda tocht is schitterend geslaagd. S'avonds was er bijeenkomst in de zaal van den Bond, Mgr. was aanwezig, ook Pater Vicaris met de Paters uit de stad, verder de Besturen van Volksbond en San Cristobal, zoowat alle Chauffeurs leden en verschillende genoodigden. President Schoop, opende de vergadering met het kruisteeken en sprak een goed en degelijk openingswoord: daarna werden de sluizen der welsprekendheid wijd opgezet: de President v.d. Volksbond de Heer J. H. Kroon hield een zeer mooie redevoering, daarna volgde de Heer Pieters, Secretaris van S. Cristobal. De Adviseur bracht de eerste toast op den Bond. Toen kwam R. Henriquez met een geestdriftige rede; alsook de Heer Daantje, met een rede knetterend als vuurwerk en nog verschillende anderen, w.o. de Heer Bentura, lid van 't Bestuur. Mgr. sprak een zeer mooi slotwoord. Bij 't einde bood San Cristobal bij monde van den Heer Kroon aan Mgr. het Beschermheerschap over den Chauffeursbond, wat Mgr. gaarne aanvaardde. Zoo werd dit heuglijk feest in geestdrift en blijdschap besloten.

Onze gelukwenschen aan S. Cristobal.

Frater Richardus en R. K. V. V „Jong Holland."

Bij het verslag over het afscheid van den Z. Eerw. Fr. Ricardus verleden week in Theater Brion hebben we nog vergeten te melden dat „Jong Holland" toen een zeer mooien afscheidsbrief heeft gezonden aan haar vroegeren leider.

Katholieke Radio Omroep.

K. R. O.

PROGRAMMA
ZONDAG — 30 JULI 1933
15.00 — 16.00 A. T. (Zomertijd)
(Golflengte 16,18 en|of 25,57 M.
(11,5—12 en|of 17—18 Kiloc.)

1. Pausmarsch
2. Donausagen, Wals J. Fucik door de Kro-Boys o.l. v. Piet Lustenhouwer.
3. De wereld in vogelvlucht door Paul de Waart.
4. Im Schwarzwald geht ein Mühlenrad W. Rust.
5. Eisblumen-Potpourri Leuschner door de Kro-Boys o. l. v. Piet Lustenhouwer.
6. Nieuws uit Filmland door A. van Domburg
7. Uns kennt keiner, marsch W. Heymann door de Kro-Boys o. l. v. Piet Lustenhouwer
8. Van en voor de Missiepost
9. Aan U, O Koning der eeuwen.

PROGRAMMA
ZONDAG 6 AUGUSTUS 1933
15.00—16.00 A. T.

1. Pausmarsch
2. K.L.M. Marsch W. Schootemeyer
3. Träume auf dem Ozean J. Gungl door het K.R.O. Orcest o.l.v Johan Gerritsen
4. De wereld in vogelvlucht, door Paul de Waart
5. Medische Voorlichting Causerie
6. Hoog de K.R.O.-Vlag, marsch Frits Jakma door het K.R.O. Orkest o.l.v. Johan Gerritsen
7. Van en voor de Missiepost
8. Aan U, O Koning der Eeuwen.

Radio in Egypte.

In Egypte wordt tegenwoordig hard gewerkt aan de inrichting van het omroepnet. De twee hoofdzenders komen in Alexandrië en in Kairo, terwijl verschillende deelen van het land door kleinere plaatselijke zenders verzorgd zullen worden.

Een veeltalige Omroep.

De omroep in Tsjechoslowakije kan zich er op beroemen de omroep te zijn waarin de meeste talen worden gesproken. Het station Praag zendt uit in het Tsjechisch en Duitsch en geeft bovendien iedere week nieuwsberichten in het Fransch, Russisch en Engelsch, van tijd tot tijd ock in het Poolsch en Servisch. Pressburg spreekt Slowaaksch, Hongaarsch en Duitsch. Kaschau, Jiddisch, Hongaarsch, Poolsch en Roemeensch.

Groote staking in Hollywood.

In dat Cine-centrum is een algemeene staking uitgebroken onder de werklui der Cine-studio's. Wij zijn van meening dat de staking eene schitterendé oplossing is voor het Hollywoodsche Cine-vraagstuk!?!

Nieuwe Amerikaansche Consul.

Tot Consul alhier der Vereenigde Staten van N. Amerika is benoemd de Heer Russel M. Brooks.

Onderscheiding.

Het Gouvernement van Ecuador heeft haren Vice-Consul alhier, den Heer A. D. Capriles, voor zijn 10 jaar trouwen dienst, benoemd tot Ridder van de „Medalla al Merito."
Onze gelukwenschen.

S. S. Conchita.

Naar verluidt is de geheele bemanning, van deze C. S. M. tanker, kapitein incluis, ontslagen wegens smokkelen.

Kookcursus Habaal.

De eerste kookcursus is nu geeindigd: de overgebleven candidaten zijn allen geslaagd: de nieuwe cursus begint 4 Sept. a. s.

Rouwbeklag.

Deze week Maandag is de Heer Charles Jesurun gestorven, van wiens zoontje Jessy, we verleden week gemeld hadden dat het geslaagd was voor zijn examen op de H. B. S. te Amesfoort. Bij deze condoleeren wij de Wwe Jesurun en kinderen.

Spanje en Rusland.

Spanje heeft de Sovjets erkend. Van geen wonder dan dat de rust maar niet wil terugkeeren in Spanje.

De beperking der drukpersvrijheid is overbodig.

Onder dezen titel verscheen er in de lokale pers, een zeer gematigd artikel tegen of eigenlijk beter „over" de meening der A. d. C. betreffende drukpersvrijheid. Wij betreuren maar één ding nl. dat de schrijver niet zóó heeft kunnen schrijven, dat we er heelemaal niet meer op hadden kunnen antwoorden dan was immers de zaak uit geweest, is 't niet? Daar dit echter niet het geval is zullen we er tot onzen grooten spijt, weer eens op moeten terug komen of misschien ook niet, dat hangt af van omstandigheden Het schijnt toch werkelijk moeilijk te zijn elkaar te begrijpen; we beginnen langzamerhand te gelooven dat een goede dosis Hitleriaansche geestelijke „Gleichschaltumg" niet kwaad zou zijn voor deze, onze wereld.

Welkom.

Vandaag is per S. S. Caracas aangekomen de Z. Eerw. Heer Juan Schonewolf, Rector van het Curèle Hospitaal te Valencia (Venezuela).

Zijn Eerwaarde zal morgen in Pietermaai de feestrede houden bij de Eerste Plechtige Mis, van de Z. Eerw. Heer J. F. Henriquez.

S.S. „BARALT."

in verband met den orkaan nabij St. Thomas, is het SS „BARALT" volgens bericht ontvangen van den Gezagvoerder, op Woensdagmiddag 26 Juli van St. Thomas naar St. Martin vertrokken in plaats van op Dinsdagmiddag 25 Juli. Het S.S. „BARALT" wordt dus nu terugverwacht te Curaçao op Woensdagmiddag, 2 Augustus in plaats van op Dinsdagmiddag 1 Augustus. Het schip heeft geen schade geleden.

Opgelegde schepen.

Uit de nieuwe statistiek blijkt, dat het aantal bruto-registerton der schepen die zijn opgelegd 13.4 millioen bedraagt, dat is 20 procent van de voorradige scheepsruimte der geheele wereld.

De meeste schepen zijn opgelegd in Amerika n.l. 30 procent, dan volgt Frankrijk met 29 pCt. en Nederland en Duitschland ieder met 26 pCt.

Het scheepvaartverkeer in het Suez-kanaal.

Het scheepsverkeer in het Suez kanaal is in het afgeloopen jaar tegenover 1931 weer met 5.6 pCt. teruggeloopen, en tegenover het jaar voor de crisis (1929) bedraagt de vermindering 15.2 pCt. Het goederenvervoer is ook sterk achteruitgegaan n.l. respectievelijk 6.7 pct. en 31.5 procent.

Het is opmerkelijk dat het goederenvervoer van Europa naar de landen aan de andere zijde van het kanaal veel sterker is gedaald dan omgekeerd.

Ruim 55,5 pCt. van alle schepen die het Suezkanaal passeerden voeren onder Engelsche vlag: op de tweede plaats komt Duitschland met 9 procent.

Aankomst en vertrek der schepen in de maand Augustus 1933.

S.S.	Aankomst	van	Vertrek	naar
Trujillo	1	La Guaira	1	Aruba
Baralt	1	St. Kitts, St. Eustatius, Saba, St. Martin, Bonaire	-	Curacao
Davisian	1	Liverpool	2	Cristobal
Simon Bolivar	2	Amsterdam	2	P. Limon
Astrea	2	New-York	2	Aruba-Maracaibo
Midas	2	P. Rico, S. Domingo	2-6	P. Rico, S. Domingo
Atlas	2	Kingston, Haitiaansche havens	2	Haitaiaansche havens, Kingston
El Libertador	2	Maracaibo-Aruba	3	Maracabo
Trujillo	3	Aruba	·	Curacao
Syra	3	Hamburg	3	P. Limon, Pto. Barrios
Pellerin de Latouche	3	Cristobal	3	Le Havre
Costa Rica	3	P. Limon	3	Amsterdam
H. C. Horn	3	Cartagena	3	Hamburg
Ruahine	3	Londen, Southampton	4	Cristobal
Dalvangen	4	New-Orleans	4	Paramaribo
Amor	4	Aruba, Maracaibo	4	New-York
Baralt	—	Curacao	5	Bonaire, St. Thomas, St. Martin, Saba, St. Eustatius & St. Kitts.

Door verschillende omstandigheden was het ons, zeer tot ons leedwezen, onmogelijk vóór ons vertrek van Curaçao op Donderdag, 27 Juli j.l., per m.s. „Caribia", persoonlijk afscheid te nemen van al onze vrienden en kennissen.

Het zij ons daarom vergund, hun langs dezen weg een hartelijk vaarwel toe te roepen.

Mr. G. H. ESKES
E. J. ESKES — LOOYEN

„De Heer en Mevrouw S. N. Ecury-Ernst, hebben het genoegen aan alle vrienden en kennissen de geboorte van hun zoon:

FRANCIS JOSEPH ERNST.

bekend te maken.

Aruba 22 Juli 1933.

ALGEMEEN NEDELANDSCH VERBOND.

Groep Nederlansche Antillen.

Bioscoopvoorstelling op **Maandag 31 Juli a.s.** in het Theater IDEAL des avonds om 8.39 uur.

PROGRAMMA:

1. Profilti Journaal.
2. De suikeronderneming Wonopringgo (Java.)
3. De Suikerafscheep te Pasoeroean „
4. De Theeonderneming te Pematang-Siantar (Sumatra).

Toegang voor leden al of niet met eene dame à f 0.50.
„ „ niet-leden f 0.50 per persoon.

Compania Trasatlántica
(Spaansche Lijn.)

Eerstvolgende afvaarten van Curaçao :

naar Pt. Colombia, Cristobal, PTO. LIMON, PTO. BARRIOS, HAVANA, NEW YORK, Cadiz en Barcelona :

SS. „MAGALLANES" 9-10 Aug., 10-11 Oct., 10-11 Dec.

naar Pto. Cabello, La Guayra, STO. DOMINGO, San Juan, Canarias, Cadiz en Barcelona :

SS. „MARQUES DE COMILLAS" 17-18 Aug., 18-19 Oct., 18-19 Dec.

SS. „JUAN SEB. ELCANO" 17-18 Sept. 17-18 Nov. 17-18 Januari 1934.

naar Pto. Colombia, en Cristobal :

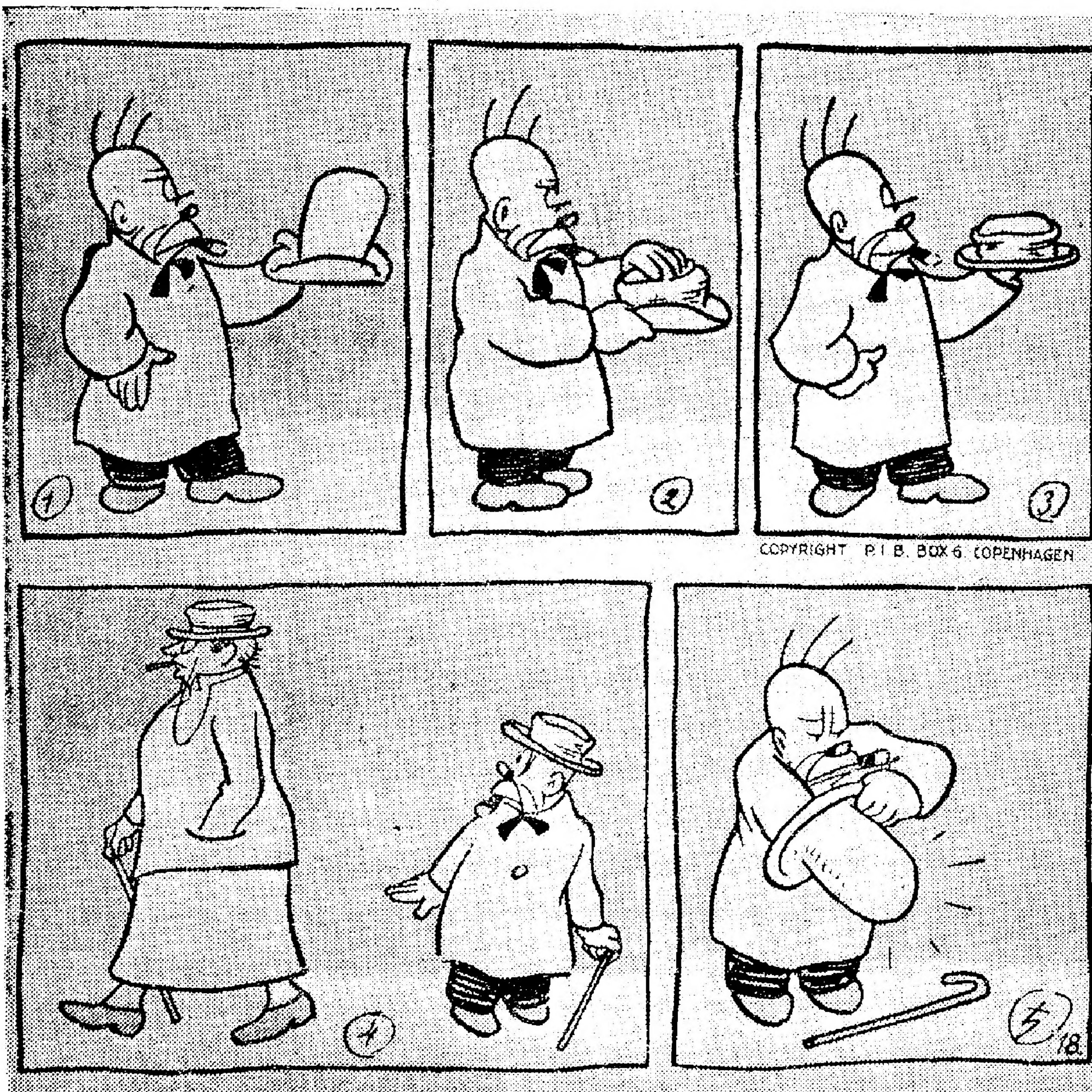
SS. „JUAN S. ELCANO" 9-10 Sept., 9-10 Nov., 9-10 Jan. 1934.

Passages naar New Orleans en andere plaatsen met overscheping in Cristobal, kunnen hier worden uitgereikt.

Alle inlichtingen te bekomen bij :

S. E. L. MADURO & SONS, Agenten.

De Ruyterplein No. 2. Telefoon No. 72 & 505.

Adamson draagt zijn hoed volgens elke mode.

BEKENDMAKING.

Te beginnen met **Donderdag**, den **4 Mei 1933**, en zoolang er zaken zijn, die in de termen vallen om te worden verkocht, zal er **elken Donderdag (met uitzondering van eventueele feestdagen)**, ten kantore van de N. V. De Spaar- en Beleenbank van Curaçao openbare verkooping worden gehouden van bij de genoemde vennootschap beleende voorwerpen.

De verkooping zal telkens des **voormiddags te 9 uur** een aanvang nemen.

De voorwerpen, die in de termen vallen om te worden verkocht, zijn die, welke zijn beleend van **1 Januari 1931** tot en met **31 December 1931** onder **No X 3652** tot en met **No. A 1882** en waarop de interesten niet zijn voldaan.

Belanghebbenden worden verzocht den verkoop van hunne panden te voorkomen door de verschuldigde interesten aan te zuiveren.

Willemstad, den 13 Maart 1933.

De Voorzitter,

20 P. L. Gorsira.

Broedeieren

Witte leghorn 25 ct.

Witteweg 45.

THE NEW-ZEALAND SHIPPING CO., LTD., SHAW SAVILL & ALBION CO., LTD.,

SNELSTE VERBINDING MET PASSAGIERSBOOTEN TUSSCHEN CURACAO EN

PANAMA & NEW-ZEALAND	SS. "MATAROA"	(12.500 ton) (C)	Juli	25/26
	SS. „RUAHINE"	(11.000 ton) (C)	Aug.	3/4
	SS. "REMUERA"	(11.500 ton) (C & T)	Sept.	6/7
LONDEN & SOUTHAMPTON	SS. "TAMAROA"	(12 500 ton) (C)	Juli	10/11
	SS. „ROTORUA"	(12.250 ton) (T)	Juli	30/31
	SS. "AKAROA"	(15.000 ton) (C)	Aug.	17/18

C — Cabin Klasse T — Toeristen Klassen

Cabin & Toeristen Klassn naar Panama	£ 5.—	(minimum)
Cabin Klasse naar New Zealand	£ 42.—	„
Toeristen Klasse naar New Zealand	£ 28.—	„
Cabin Klasse naar Engeland	£ 30.—	„
Toeristen Klasse naar Engeland	£ 20.—	„

PASSAGEPRIJZEN WORDEN BEREKEND VOLGENS DEN KOERS VAN DEN DAG.

S. E. L. MADURO & SONS, Agenten.

48 De Ruyterplein 2. Telephoon : No. 72 & No. 505.

JOHN G. EMAN, Agent Oranjestad Aruba.

Críe Niños Robustos

Los niños especialmente necesitan Levadura Fleischmann. Es una fuente reconocida de vitamina D. Desarrolla los huesos. Fortifica los dientes. Ayuda a la digestión. Estimula el apetito.

Los médicos recomiendan la levadura para los niños mayores de 6 años. Pruebe la Levadura Fleischmann. Tres pastillas por día mantendrán a sus niños sanos y alegres. Ayudan a eliminar los granos.

Levadura Fleischmann

N

TE HUUR.

Het geriefelijke Heerenhuis, Witteweg 66a.

Inlichtingen :

Wed. H. van Giersbergen

Witteweg 66

3—2

JOHNNIE WALKER

Geen betere WHISKY te verkrijgen

MORRIS E. CURIEL & SONS.

Agenten.

L. O. LAMPE

PRAKTIZIJN GEVESTIGD.

Kantoor Bargestraat No. 32. Kantoor uren :

8 a.m. tot 12

1.30 tot 4.30 p.m.

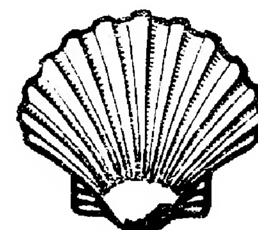
Buiten kantooruren om is hij volgens afspraak te raadplegen.

4—3

SHELL BLACK PAINT.

Deze verf geeft afdoende bescherming tegen den invloed van weer en wind.

Uitstekend geschikt voor het verven van : windmolens, tanks, waterleidingen, afrasteringen en ander aan de buitenlucht blootgesteld ijzerwerk. Verkrijgbaar in 55 en 15 gallon drums en 1 & 5 gallon blikken bij de bekende Shell-adressen.

ALUMINUM LINE.

Geregelde vracht en passagiersdienst tusschen New Orleans, Mobile, **Port au Prince, Santo Domingo**, CURACAO, Puerto Cabello, La Guaira en PARAMARIBO, en **vandaar direct naar CURAÇAO** en New Orleans als volgt :

	Vertr. NEW ORLEANS	Aank. CURAÇAO	Aank. PARAMARIBO
SS. "DALVANGEN"	Juli 24	Aug. 4	Aug. 11
SS. "VESTVANGEN"	Aug. 14	Aug. 25	Sept. 1
SS. "DALVANGEN"	Sept. 4	Sept. 15	Sept. 22

	Vertr. PARAMARIBO	Aank CURAÇAO	Aank. MOBILE, Ala.
SS. "VESTVANGEN"	Juli 26	Juli 30	Aug. 7 *
SS. "DALVANGEN"	Aug. 16	Aug. 20	Aug. 28
SS. "VESTVANGEN"	Sept. 6	Sept. 10	Sept. 18

* De schepen aldus gemerkt gaan naar New Orleans La.

S. E. L. MADURO & SONS, Agenten.

De Ruyterplein 2. Telephoon No. 72 & No. 505.

JOHN G. EMAN, Agent Oranjestad Aruba.

La *Historia* de una *Señora* que se *Decidió* a *Hornear*

CONOCIAMOS a una señora que nunca había horneado. Su cocinera preparaba bizcochos. Pero eran siempre la misma cosa. Otras veces, ella los compraba afuera. Pero a menudo le producían disgusto. Entonces una de sus amigas le habló sobre un interesante y útil librito. Y ella se decidió a probar su mano.

Fué todo un éxito desde un principio. Su familia quedó encantada. ¡Qué variedad de deliciosos manjares! Bizcochos . . . ricas tortitas . . . raramente la misma cosa dos veces. Todo cuanto ella horneaba le resultaba ligero, tierno, sabroso. Y a todos se les iban los ojos por sus postres. Sus amistades la lisonjeaban por los exquisitos bocados que servía con el té de la tarde.

• • •

¿Por qué no se decide *usted* a hornear? Pídanos un ejemplar de aquel útil librito—Recetas Culinarias Royal. Es gratis. Basta con enviarnos el cupón. Contiene más de 100 deliciosas recetas—fáciles de seguir —y de éxito infalible.

Asegúrese usando siempre Polvo para Hornear Royal. Está hecho con Crémor Tártaro. Su acción es más rápida y eficaz. No deja ningún sabor amargo. Vea que el nombre *Royal* aparezca en la latita roja.

POLVO PARA HORNEAR *Royal*

NOMBRE DEL DISTRIBUIDOR
DIRECCION

BO

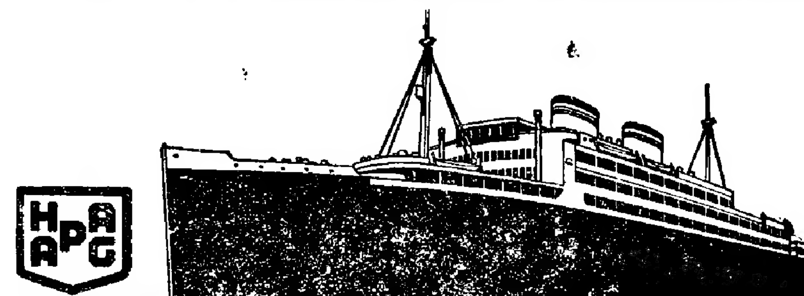
Sírvanse enviarme GRATIS el libro de recetas Royal, repleto de nuevas y deliciosas recetas.

Nombre

Dirección

Distribuidores Mensing & Co. Apartado 125. Curaçao.

Steunt het Apostolaat ter Zee.

HAMBURG-AMERIKA LINIE

(HAMBURG-AMERICAN LINE)

Fast Passenger and Freight Service with the luxurious and new Motorships:

ORINOCO & MAGDALENA

(14,100 TONS DISPLACEMENT)

two of the best boats in service between Westindies, Central-America, and Europe.

Now in construction to be put soon in service, two other modern Motorships with still greater improvements, viz:

CARIBIA & CORDILLERA

(16,000 TONS DISPLACEMENT - 17 KNOTS SPEED)

NEXT SAILINGS:

to Puerto Colombia, Cartagena, Cristobal *, and Puerto Limon:		to Plymouth, Cherbourg, Amsterdam, and Hamburg, via Venezuela, and Trinidad:	
Syra	Aug. 3	Tacoma	Aug. 9
Ionia	Aug. 17	Kreta	Aug. 26

FREIGHT SERVICE ONLY:

(Next Sailing subject to Change)

to Puerto Colombia and Cartagena, eventually via Santa Marta:

Agira Sept. 6

SERVICE WITH MARACAIBO:

with the [illegible] steamer "[illegible]ania" (for Passengers and Freight) running between Curaçao and Maracaibo, eventually Aruba and Bonaire, in connection with the above transatlantic boats:

For further Informations please apply to the Agents:

EDWARDS, HENRIQUEZ & CO.

CURAÇAO, De Ruyterplein 1—3, Telephone: 108

W. F. CRAANE, ARUBA

ATTENTIE :

Abonné's, aan wie schriftelijk is gevraagd de verschuldigde gelden te voldoen, worden beleefd en dringend verzocht, het verschuldigde bedrag zoo spoedig mogelijk te zenden.

De Administratie.

V. ROSSEM'S

Poorters-Toeback

DE BESTE VARINAS

SPORT-RUBRIEK.

Officieele Mededeelingen van „De Curaçaosche Voetbalbond."

Wedstrijd — Uitslagen.

"Wilhelmina Beker"	Jong Holland	— Republiek	: 2—0
"Zilveren Bal"	Trappers 2	— Volharding 2	: 1—1 (na loting gewonnen door Volh. 2)
Res. 1ste kl.	Asiento 2	— Bismarck 2	: 3—0

Competitie-standen per 30-7-'33.

1ste klasse	Gesp.	Gew.	Gel.	Verl.	Doelpunten voor	Doelpunten tegen	Punten
Transvaal	5	4	0	1	11	7	8
Republiek	4	3	1	0	5	1	7
Volharding	4	3	0	1	6	3	6
Asiento	6	2	2	2	10	6	6
Trappers	5	3	0	2	12	8	6
Jong Holland	4	2	1	1	8	6	5
Bismarck	4	1	0	3	4	12	2
R. C. C.	5	0	1	4	7	12	1
Go Ahead	5	0	1	4	1	9	1
Res. 1ste klasse.							
Republiek 2	7	4	2	1	10	5	10
R. C. C. 2	6	4	1	1	9	4	9
Trappers 2	6	3	1	2	8	7	7
Bismarck 2	7	3	0	4	5	7	6
Volharding 2	5	2	1	2	6	6	5
Jong Holland 2	5	2	1	2	3	4	5
Asiento 2	7	2	0	5	8	9	4
Transvaal 2	5	1	0	4	3	9	2

WEDSTRIJD-PROGRAMMA.

Zondag, 6 Augustus.

MUNDO NOBO.

W.B. F. Jong Holland — Volharding
4.45 precies
Scheidsrechter: Franken
Grensr.: Ramos
: Corsica

Z.B. I. Hercules — Republiek 2
3.30 precies
Scheidsrechter: Beltram

ASIENTO

Res. 1ste klasse
R. C. C. 2 — Trappers 2
4.45 precies
Scheidsrechter: Zilvold

Z. B M. D.D.V.O. — M. S. Z.
3.30 precies
Scheidsrechter: Lambij

SCHERPENHEUVEL

Res. 2de klasse
Scherpenheuvel 2 — D. N. S. 2
4.30 precies
Scheidsrechter: Dijk .

Zondag, 13 Augustus.

MUNDO NOBO
1ste klasse
Bismarck — Republiek
4.45 precies
Scheidsrechter: Brand

Res. 1ste klasse
Jong Holland 2 — Volharding 2
3.30 precies
Scheidsrechter: De Jongh

ASIENTO

Res 2 klasse
De Ruiter 2 — Hercules 2
3.30 precies
Scheidsrechter: Corsica

RIF

Res. 2de klasse
Juliana 2 — Olympia 2
3.30 precies
Scheidsrechter: Jesurun

SCHERPENHEUVEL

Res. 2de klasse
D. D. V. O. 2 — Scherpenheuvel 2
4.30 precies
Scheidsrechter: Sijlbing

Zondag, 20 Augustus.

MUNDO NOBO

1ste klasse
Jong Holland — Volharding
4.45 precies

Z.B. K. R.C.C. 2 — D. N. S.
3.30 precies

Zondag 27 Augustus.

MUNDO NOBO

W. B. G. Asiento — R. C. C.
4.45 precies

Res. 1ste klasse
Jong Holland 2 — Transvaal 2
3.30 precies

ASIENTO
Res. 2de klasse
Hercules 2 — Juliana 2
3.30 precies.

Scheidsrechtersvergadering

op Donderdag, 10 Augustus a.s., om 8 u. p.m., in hct R. K. Zeemanshuis.

Scheidsrechters, adspirantscheidsrechters en belangstellenden worden hierbij uitgenoodigd. In verband met de op de halfjaarlijksche algemeene vergadering gestelde vragen betreffende de spelregels, wordt op groote opkomst gerekend.

Het Bestuur.

DE NEDERLANDSCHE PADVINDERS-VEREENIGING.

AFDEELING WILLEMSTAD CURAÇAO.
GROEP I
(Schotsche dassen).
Groep-Nieuws
van
7 tot 13 Augustus 1933

Troep-Mededeelingen; Het Kamp op PATRICK heeft bewezen, dat de Groep in staat is, haar Kampement op Aruba te houden. (samengaan, Padvinders en Welpen).

Kamp-Prijs PATRICK: Bruno CRISTIAAN en Antoon van HESTEREN.

De Goede Daad.

Juist, omdat het Motto van een Padvinder is, iedereen te helpen, waar hij kan, zal een Padvinder geen dag verwaarloozen, iets goeds te doen aan mensch of dier, zonder er een belooning, in welke vorm ook voor in ontvangst te nemen. Hij helpt, waar werkelijk hulp noodig is, en kijkt daar naar uit. Des morgens legt hij een knoop in zijn zakdoek of das om dit niet te vergeten. Heeft hij iets goeds verricht, dan haalt hij hem er weer uit.

PATROUILLE-AVONDEN.
HERTEN....MAANDAG 7 AUG.
WOLVEN... DINSDAG 8 AUG.
VOSSEN.... VRIJDAG 11 AUG.
ARENDEN. .ZATERDAG 12 AUG.

TRAINING VOOR 'T JAARFEEST
alle avonden van 6.30 tot 8 uur.

WOENSDAG 9 AUGUSTUS.
TROEP-AVOND.
Exercitie en Training JAARFEEST.
VLAGGE MAST WEDSTRIJD.

STUDIE-PATROUILLE
Vrijdag 11 Augustus van 5 tot 6 uur (voor P.L.'s en w.n. P.L.'s in Uniform).
Zaterdag....
Zwemmen en Muziektraining op den ouden tijd.

TROEP BIJEENKOMST.
ZONDAG 13 AUGUSTUS
om 14.30 uur op 't RIF verzamelen.
Repetities voor 't JAARFEEST.

HORDE BIJEENKOMSTEN DEZER WEEK.

DINSDAG
8 AUGUSTUS: Om 5 uur op 't RIF Voorbereidingen voor 't JAARFEEST Sterwerk en Wedstrijd in Balgooien.
Verhaal: DE ZIGEUNERS.

ZATERDAG
12 AUGUSTUS: Om 2 uur op 't RIF verzamelen.
Rimboe-Spelen. Tooneel en Zang. VUURTORENS afmaken en ZWEMMEN.

Goede Jacht.
De Oude Wolf.

GESPREKKEN IN DE LIEDERSKAMER.

't Is Zondagavond 6,30 uur op de Badhuisweg. Twee groote trucks, vol met Padvinders en Welpen, komen langs 't Rif en rijden 't terrein op. Dan is 't al leven en bedrijvigheid, afladen der Materialen en keurig opbergen in de kamers en patrouille hoeken.

Als alles in orde is, nemen de jongens afscheid en blijven Hopman en Vaandrig nog even alleen....

Hopman: „Wel Vaan, 't is een goed Kamp geweest van twee en een halve dag. De jongens hebben zeer genoten en 'k ben lang niet ontevreden over deze training voor 't Groote Kamp, Nog vier en halve week en dan...

Vaandrig: „...en dan.....kampeeren een dertig jongens voor zeventien en een halve Pop op een ander Eiland en genieten van Gods vrije Natuur, ontvangen tal van indrukken en leeren in onderlinge broederschap leven.

Hopman: „Ja Vaan, 't is voor de jongens een groot gebeuren, 'k hoop nu alleen maar, dat de enkele Ouders, welke hunne kinderen nog geen toestemming gaven, hen dit groote genoegen niet zullen onthouden. 't Is een hard gelag, als je je kameraadjes weg ziet gaan en je moet zelf thuis blijven, omdat je Ouders bezwaren hebben en je niet los durven laten. Of je moeder 't vreeselijk vindt als je al die nachten van huis bent... en dan in een tent."

Vaandrig: „Ja Hop., en toch, als die Ouders eens een kamp medemaakten, waartoe toch altijd de gelegenheid is, dan zouden zij zeer zeker bekeerd worden, waardoor dan hun zoon de Padvindery ten volle zou kunnen genieten. Meestal zijn 't bezwaren van „Hooren Zeggen". Er wordt door buitenstaanders graag afgekamd en becritiseerd. Er is naar ik hoor, een stevig partijtje voetbal geweest op 't terrein Mundo Nobo"

Hopman; Ik vind een beetje te stevig Vaan. Naar ik hoor. drongen de toeschouwers dermate op, dat politie hen weder naar hun plaatsen moest verwijzen, waarop men zijn misnoegen daarover op vele manieren tot uiting gaf, Een der agenten heeft dit mogen ondervinden en werd bewerkt met een steen. Zéér Opvoedend voor de jeugd, vindt je niet?

Vaandrig: „Geef mij dan maar ons partijtje Voetbal op PATRICK, tusschen de Kampjongens onderling. 't Brengt geen Moord en Doodslag en na afloop der Match wordt de overwinning gevierd met Sap van Kokosnoten. 't Publiek bestaat uit een paar Geiten en die zijn zoo moordlustig niet. Wanneer beginnen we 't September Maandblad in elkaar te zetten, Hop?"

Hopman: „Deze week, Vaan... alles er voor ligt reeds gereed. We zullen er weer twee honderd vijftig maken. want die van Augustus zijn grif verkocht. We moeten zorgen, ze voor half Augustus klaar te hebben voor de verkoop, zoodat ze weg zijn, als wij op den dertigsten aan boord der „AMOR" stappen.

Vaandrig: „Wat denkt U...zullen wij er ook nog meer voor groote menschen in maken? Een der Jongens vertelde mij dat een Dame klaagde, dat er niet veel voor Groote Menschen in ons JEUGDBLAD stond."

Hopman: „Hm, Vaan ...., wat denk je. 'k Geloof, dat de Jongens een Mode-Journaal met Parijsche Japonnetjes, minder op prijs zullen stellen. Dus zullen we, tot mijn spijt, die Dame teleur moeten stellen. Zeg Vaan.... laten we opstappen. 't Slaat acht uur."

Willemstad, 31 Juli 1933.
M.

Het Verdwijnen der Politieke Katholieke Partij in Duitschland.

Schitterend manifest bij het heengaan.

Met weemoed en diepe droefheid hebben de Katholieken over geheel de wereld de Katholieke Centrumspartij zien heengaan. Wij kunnen en willen niet gelooven dat dit voor altijd is. Het Uur van het Centrum zal zeker nog eens slaan en dan zal het opnieuw zijn glorie volle traditie kunnen voort zetten.

Wat zou het na oorlogsche Duitschland geweest zijn zonder het Centrum? Gaat de rij der Rijkskanseliers na en de Ministers en Gij zult moeten bekennen, dat het Centrum in den ontzagwekkenden strijd van Duitschland tegen den crisis en de na-oorlogsche ontreddering in de eerste rijen heeft gestaan en niet bang is geweest alle verantwoordelijkheid op zich te nemen. De Msb. schrijft volgend diepgevoeld artikel over de „laatste ure van den Centrumstoren."

Geruimen tijd reeds was het ieder, die de politieke evolutie in Duitschland nauwlettend volgt, duidelijk, dat er weldra in dit land geen plaats meer voor partijen zou zijn. De staat, in dit concrete geval het nationaal-socialisme, eischt de totaliteit voor zich op en rent alles omver, wat het als een belemmering op zijn weg tegenkomt.

Het centrum had reeds de vorige week het besluit tot zelfontbinding genomen, en het wachten om deze beslissing wereldkundig te maken was slechts op enkele laatste regelingen, welke met Hitler zouden getroffen worden om het sterven der partij met haar roemrijk verleden zoo eervol mogelijk te maken.

Wij wisten, dat het centrum ten doode opgeschreven was; wij wisten het met een zekerheid, welke geen twijfel openliet. En toch hebben die enkele korte woorden in het ochtendblad: „De centrumspartij heeft in overleg met rijkskanselier Hitler zich zelf ontbonden" ons diep aangegrepen.

Niet alleen, wijl het heengaan van deze partij, welke het Katholieke Duitsche volk politiek vertegenwoordigde, een sentimenteele droefheid verwekt, maar vooral wijl een groote bezorgdheid omtrent de toekomst der Katholieke Kerk in Duitschland door de wijze. waarop centrum en Beiersche volkspartij tot deze zelfontbinding gedwongen zijn, onvermijdelijk is geworden.

Wij denken daarbij niet het minst aan het lot der katholieke pers, welke voor de godsdienstige vorming, voor de verdediging van de rechten der Kerk van zoo onmiskenbare beteekenis is. Zal zij zich, nu haar het fundament eener politieke partij ontvallen is, met dezelfde fiere en doelbewuste kracht als tot dusverre kunnen handhaven?

Zullen de katholieke jeugdvereenigingen, zelfs nu de in alle opzichten onrechtvaardige, tegen haar getroffen maatregelen in Pruisen weer opgeheven zijn, haar vroegere macht kunnen ontplooien tot geestelijk heil zelf van die jeugd? Zullen de christelijke vakvereenigingen, nu zij eenmaal met de nationaal-socialistische zijn gelijkgeschakeld, haar leden kunnen blijven vormen naar onze katholieke beginselen, welke reeds zoo'n constructieve kracht in de nieuwe samenleving zich getoond hebben? Zal zelfs de zuiver geestelijke vrijheid der kerkelijke autoriteiten niet aan banden worden gelegd; zullen ook dezen niet aan de revolutionnaire tereur worden blootgesteld, welke o.m. tegen de protestantsche kerk wordt uitgeoefend? Het bericht, dat ondergeschikte elementen er zelfs aan gedacht hebben den aartsbisschop van München, kardinaal Faulhaber, in hechtenis te nemen, doet in dit opzicht het ergste vreezen.

Wij zouden deze vragenlijst nog aanmerkelijk kunnen verlengen. Wij zouden ons op persoonlijk terrein kunnen begeven en overwegen, welke het lot zal zijn van vele centrumsafgevaardigden en vakvereenigingsmannen, die tot dusverre land en Kerk naar beste weten gediend hebben, doch juist om dien moed zich de vijandschap van nationaal-socialistische figuren, leiders of ondergeschikten, op den hals hebben gehaald. Op materieel terrein. en ons afvragen, wat er met de rechtmatige bezittingen van de ontbonden en tot zelfontbinding overgane organisaties zal geschieden.

Dit alles is geenszins een vraagstuk van ondergeschikt belang. Maar voor het oogenblik domineert, onder den indruk van het jongste gebeuren. toch de ondergang van het centrum, het verdwijnen uit het actieve politieke leven van deze partij en van zoovele mannen, die al hun krachten aan de gemeenschap hebben gegeven.

Pijnlijk doet het zeker aan, dat een zeer groot deel der Duitsche pers het verdwijnen der centrumspartij met onverholen voldoening begroet. Dit valt overigens niet te verwonderen. Afgezien nog van de duidelijk merkbare afgunst, welke uit de vele „in memoriam's" spreekt, is juist het centrum buiten de katholieke volkskringen steeds gehaat geweest om den manmoedigen strijd, welke het voor de rechten van Kerk en katholieke volksdeel heeft gevoerd, een strijd, welke in het z. g. protestantsche Duitschland met groote successen, bijna met een volledige overwinning is bekroond. Zelfs de wijze dus, waarop bij de baar van centrum geschreven wordt, is nog een heerlijke krans, welke den doode eert. Maar voor de „nieuwe" pers, welke de weerzinwekkendste frazen over het ontbonden centrum neerschrijft en verspreidt, pleiten dergelijke woorden zeker niet.

Als iets ons met bezorgdheid voor de toekomst van het derde rijk vervult, is het wel de mentaliteit, waarmede het Ditsche volk op het oogenblik over zijn levenskwestie op bijna bolschewistische wijze wordt voorgelicht.

Zeer waardig daarentegen, zijn traditie getrouw, is het laatste manifest, waarmede het centrum uit het politieke leven is getreden. Met een enkel, maar afdoend woord wordt een blik op het verleden geworpen, waarin de partij haar leden steeds tot „onderdanigheid aan het gezag, liefde voor het vaderland, eerbied voor de overtuiging der medemenschen, volle bewustzijn van staatsburgerschap" heeft opgevoed. Dat is een lofprijzing, welke wel niemand het centrum ontzeggen zal.

Maar dan wordt de blik voorwaarts gericht, naar een nieuwe toekomst, waarin ook voor de staatsopbouwende Katholieken plaats moet zijn, een plaats moet worden ingeruimd. Zij eischen, als waardevol element, hun rol in het gemeenschapsleven op, terwijl zij de verzekering geven, dat in eerlijk streven om mede te werken aan den heropbouw van den staat de voormalige centrumsleden zich door niemand zullen laten overtreffen. De katholieken van Duitschland zullen zich door den tegenslag, welke hen getroffen heeft, niet laten ontmoedigen of verbitteren. Want boven de partij staan — evenals het steeds het geval was, daar zij de verantwoordelijkheid nooit schuwden — Kerk en land, welke zij, trouw aan de fiere traditie, zullen blijven dienen.

Beter dan door een onwelwillende pers wordt dit ingezien door rijkskanselier Hitler, die, het moet hem nagegeven worden, niets nagelaten heeft om de rijksleiding van het centrum haar zware taak zooveel mogelijk te vergemakkelijken. De tijdsomstandigheden, de politieke omwenteling hebben het Duitsche staatsleven op een volkomen nieuwe basis gesteld: aan de consequenties daarvan viel niet te ontkomen. Taak was van de Katholieke organisatie te redden, wat nog te redden valt. En daarom is Brüning in contact met Hitler getreden, en men mag er op rekenen, dat voorzoover het van den rijkskanselier zelf afhangt — maar men krijgt vaak den indruk, dat zijn volgelingen hem over het hoofd groeien — de aanbevelingen, welke in het ontbindingsbesluit gedaan worden, nagekomen zullen worden.

Zal Brüning nu heengaan? Berichten uit Berlijn stellen het als uiterst waarschijnlijk voor. Het is echter ondenkbaar, dat de rol van deze eminente figuur, een van Duitschlands grootste mannen, reeds uitgespeeld zou zijn. Duitschland zal hem in de moeilijke tijden, welke nog voor het volk zullen aanbreken, niet kunnen, en 't is geen gewaagde voorspelling, ook niet willen missen.

* * *

Het zelf-ontbindingsbesluit van het Centrum luidt als volgt:

De polietieke omwenteling heeft het Duitsche staatsleven geplaatst op een volkomen nieuwe basis, welke voor politieke actie, zooals deze tot voor korten tijd mogelijk was, geen plaats meer laat.

De Duitsche centrumspartij ontbindt zichzelf derhalve in overleg met rijkskanselier Hitler met ingang van heden.

Door deze ontbinding stelt zij haar aanhangers in staat, hun krachten en ervaring aan het onder leiding van den rijkskanselier staande nationale front voor positieve medewerking in den geest der bevestiging van onze nationale, sociale. economische en cultureele verhoudingen en voor medewerking aan den nieuwen opbouw van een geordenden rechtstaat, zonder voorbehoud ter beschikking te stellen.

De Centrumspartij voert de noodige organisatorische liquidatie met den grootst mogelijken spoed uit.

Zij rekent er op, dat de afwikkelingswerkzaamheden niet worden gestoord, dat de inbeslagneming van bezittingen der partij alsmede op politieke gronden bebaseerde arrestaties van voormalige partijleden in de toekomst achterwege blijven en dat reeds gearresteerden weer worden vrijgelaten, voor zoover zij niet van strafbare daden worden vedacht.

De Centrumspartij geeft uiting aan den gerechtvaardigden eisch, dat degenen, die tot dusver aanhangers der centrumspartij waren, door den leider der nat.-soc. beweging in de toekomst tegen beleediging en achteruitzetting worden beschermd en dat de katholieke pers, welke positief medewerkt aan den opbouw van de nationalen staat, dezelfde behandeling ondervindt als de overige nationale bladen.

Den leden van den Rijksdag, de landdagen en de gemeentelijke lichamen wordt ten aanzien van het behoud hunner mandaten volkomen vrijheid van handelen gegeven.

De leden der centrumsfracties treden dus niet in gesloten gelederen, zooals de Duitsch-nationalen, als hospitanten toe tot de fracties der N.S.D.A.P. maar blijven voorloopig partijloos en treden slechts door „verbindingsmannen" met de fracties der N.S.D.A.P, in contact.

De aanwijzing dezer verbindingsmannen geschiedt in overleg met Hitler en de fractie-voorzitters der N.S.D.A.P. De Centrumsafgevaardigde in de rijksdag, dr. Hackelsberger, wordt aangewezen als verbindingsman met de rijksdagfractie der N.S.D.A.P.

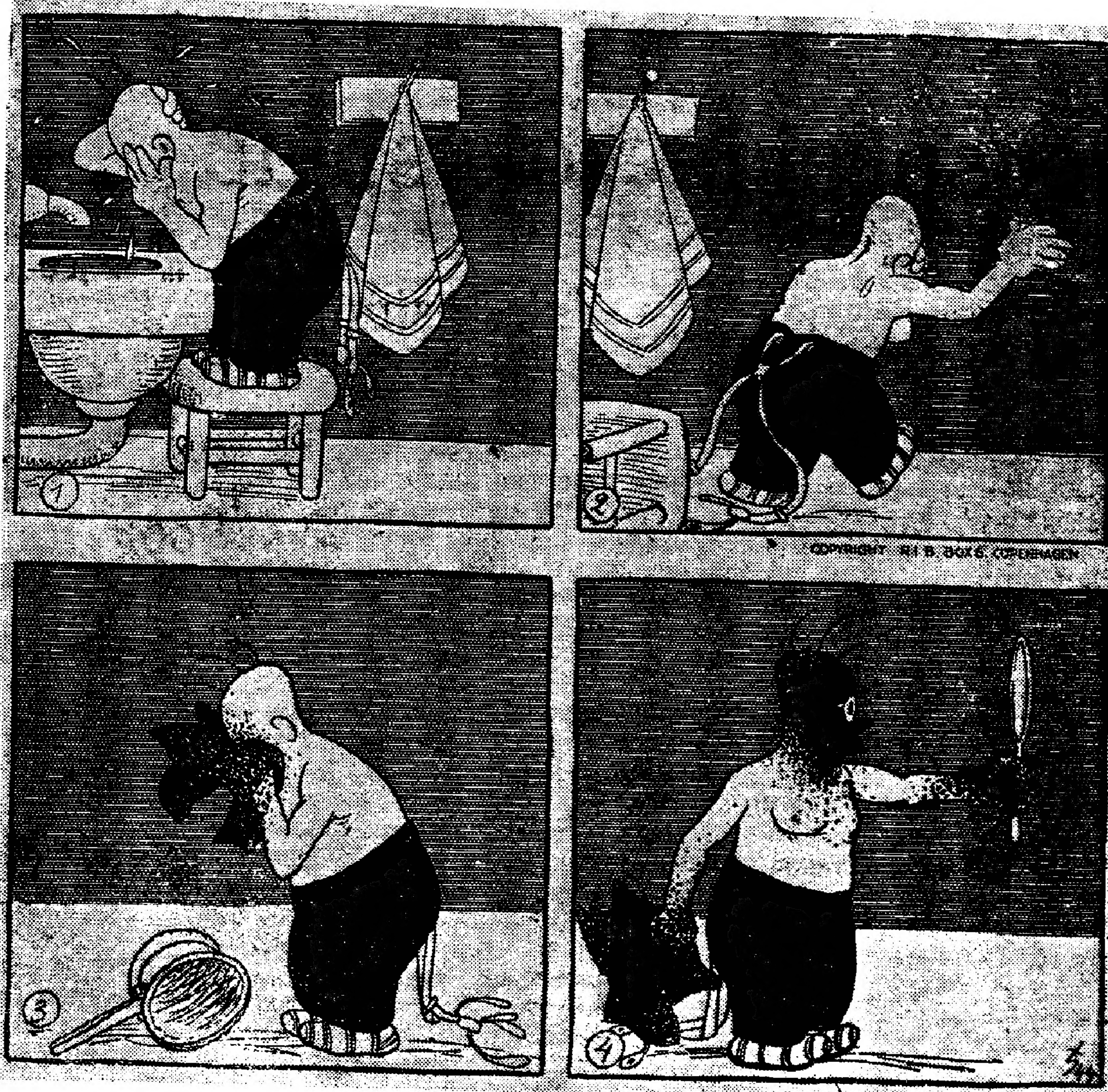
Tegelijk met dit besluit verscheen een schitterend manifest: het is de Zwanezang van het stervende Centrum.

„Heil Duitschland",

Het Duitsdhe centrum is niet meer! Zijn heengaan van het tooneel der politieke geschiedenis heeft plaats, evenals zijn geboorte, thans zestig jaar geleden, onder de stormen van een nieuwen tijd.

Vast en diep geworteld in het katholieke volksdeel en met de natie innig verbonden, heeft het centrum steeds millioenen Duitschers met achting voor de overheid, met liefde voor het vaderland, met eerbied voor de overtuiging der medemenschen tot de bewustzijn van staatburger weten op te voeden, hetgeen ook voor het nieuwe rijk van onmetelijke waarde is.

Deze in trouw aan den staat en in onbaatzuchtigen dienst aan het geheele volk opgevoede millioenen zijn zoo'n kostbaar element in het gemeenschapsleven, dat zij op den duur noch over het hoofd kunnen worden gezien, noch dit willen, wanneer

Adamson wascht zich met.... kachelasschen.

het er om gaat, de krachten des volks onafscheidelijk aaneen te smeden, en staat en volk tegen de vijandige machten der destructie te beschermen.

Bezield van den wil, van den nieuwen opbouw van den staat en de gemeenschap des volks mede te werken, mogen en zullen de voormalige centrumsleden zich ook thans door niemand laten overtreffen.

De ure van het afscheid is een uur van eerbiedige herinnering aan onze groote leiders en van oprechten dank aan allen, die het oude vaandel trouw zijn gebleven.

Wanneer wij thans de partij ontbinden, geschiedt dit met den vasten wil ook in de toekomst het geheele volk te dienen, trouw aan onze fiere traditie, welke steeds staat en vaderland boven de partij heeft gesteld!

Heil Duitschland!

Geld, Goud en Honger in Sovjet-Rusland.

O! dat Bolsjewistisch Paradijs.

De Sowjet-Unie is aan het strijden om de saneering van zijn valuta. De interne politieke toestand van Rusland maakt het onmogelijk, hierbij normale wegen in te slaan en daarom probeert men het met een radicale deflatie-politiek. De waarde van den Tsjerwonzi, die ondanks alle pogingen der Sovjets voortdurend gezonken is, moet worden hersteld en voor dit doel heeft men insnijdende financieele maatregelen genomen. Sovjet-Rusland gaat nu de arbeidskrachten in grooten menigten ontslaan; tegelijkertijd worden dan de loonen verlaagd, niet alleen de hooge salarissen, zooals officieel wordt aangekondigd. Hoe de stand van zaken in Rusland werkelijk is, blijkt uit een voorzichtige beschrijving van den in Moskou levenden ingenieur Nikolaus Basseches in een Weensch blad omtrent de financieele en economische situatie. Basseches zegt o.a.:

De vrij toegangelijke zaken zijn overvol met waren, die de Russische mensch juist nu het allerminst noodig heeft—een enorm aantal leeren damestaschjes, zakspiegels en cigarettenpijpjes, wordt de bevolking aangeboden; daarnaast ook schoenen, kleeren en bondwaren.

Maar de zaken van den staat verlangen voor deze dingen een prijs, die niet overeenstemt met de inkomsten van het volk. In het jaar 1931, toen het voor korten tijd met een deflatiepolitiek werd geprobeerd, waren er levensmiddel-winkels met „commerce prijzen". Ze zijn verdwenen, maar nu openen ze hun poorten weer. Naast de uitgifteplaatsen voor goedkoope broodkaarten, heeft de staat plaatsen voor het verkoop van brood in Moskou geopend. Daar wordt bruinbrood voor 3 Roebel en zoogenaamd wit brood voor 4 Roebel per kilogram verkocht; maar ondanks den hoogen prijs zijn dene broodwinkels overloopen. Men kan alleen niet onderscheiden, wie van de koopers tot de inwoners van Moskou behooren en wie werkelijk terwille van het brood is gekomen.

Juist buiten Moskou is het broodgebrek het nijpendst; men kan op de boerenmarkten herhaaldelijk zien, dat hier boter en vleesch slechts in ruil tegen brood worden aangeboden en afgegeven. Buitendien is het brood, zooals altijd in tijden van nood, een speculatie-object, waarmee winst wordt behaald. Reizigers verklaaren, dat in het zuiden van Rusland, al naar mate de streek, in het vrije verkeer voor een kilogram brood 15 tot 20 Roebel wordt betaald. Behalve de broodwinkels ontstaan er nu ook vrij verkoopende zaken met andere levensmiddelen klaarblijkelijk die, welke door het Engelsche invoerverbod niet meer kunnen worden geexporteerd. Men gebruikt ze, om de deflatie-politiek te intensiveeren. Hier treft men prijzen aan van 50 Roebel voor een kilogram boter en 25 Roebel voor een Kilo Zwitsersche kaas. De kleine employé van een Moskousche overheid, de stenotypiste of de Kantoorbediende (die meestal nog een familielid te onderhouden hebben) hebben, nadat alles is afgetrokken, een maandelijksch inkomen van 120 tot 150 Roebel. Door hun kantoor worden ze betrekkelijk slecht verzorgd; van boter tegen den staatsprijs is hier geen sprake. Maar ze kunnen nauwelijks twee à twee en een half kilo boter voor hun heele maandsalaris koopen!!

Het geldgebrek wordt steeds drukkender. Behalve de schaarschheid der levensmiddelen beginnen er nu ook verstoppingen in den afzet te komen. En men ziet pas heele geringe voorteekenen van een verlaging der prijzen. Alleen opvallend veel „staatscommissie-zaken" hebben hun prijzen ongeveer dertig percent verlaagd, welke ook voor een inflatie zelfs phantastisch hoog waren. Een beginnend herstel van de valuta zou pas dan zijn op te teekenen, wanneer de prijzen op de vrije markt beginnen te dalen. In ieper geval gaat de geringe prijsverlaging geenszins mee met de voortschrijdende vermindering der geldmiddelen. Men heeft zelfs, om het genezingsproces der valuta niet te storen, den „internen export" aangegrepen. Dat zijn de winkels van den „Torgsin". Deze verkoopen hun waren tegen buitenlandsche valuta, goud en zilver. Slechts met de meeste voorzichtigheid, zonder getuigen, neemt de Russiche boer zijn laatste goudstuk of zijn halskruis uit de veilige plaats, om het naar den „Torgsin" te brengen, waar het goud wordt opgekocht. Rekening houdend met dit wantrouwen der bevolking, die van elke bureaucratische formaliteit terugschrikt, zijn de „Torgsin"winkels begonnen, een eigen, onpersoonlijk geld — de „Torgsin"-bon tegen de afgeleverde edele metalen uit te betalen. De omzet van de „Torgsin"-winkels nam toe. Maar tegelijkertijd werd deze nieuwe valuta tot een concurrentie van het Sovjet-geld. Daarom heeft men ze, om het genezingsproces van de Sowjet-valuta niet te storen, weer afgeschaft. Nu krijgen de klanten van den „Torgsin" voor het afgeleverde edele metaal weer conto-boekjes, waardoor de omzet natuurlijk weer wordt verminderd. Er worden alleen nog maar levensmiddelen verlangd. De koopers hiervan hebben meestal heel officieel uit het buitenland van hun familie vreemde valuta's toegestuurd gekregen. De goud-zuigpomp van den „Torgsin" werkt niet meer zoo goed als vroeger.

Het geld, zoo lang als een bijzaak behandeld, wordt in zijn oude rechten hersteld. Nog heerscht het niet, maar het is op weg, zich deze heerschappij weer te verschaffen. Dat brengt voor den enkeling veel hards weer. Jaar na jaar komt de leening voor welke de arbeiders en employé's teekenen en die dan van hun maandloon wordt afgetrokken. Deze tien percent, die voor de leening wordt achtergehouden, rekenen ze al lang niet meer tot hun loon. Nu waren de percentbetalingen voor de leening van het vorige jaar weer eens afgedaan en, zooals elk jaar, publiceeren de dagbladen telegrammen van bedrijfsvergaderingen, besluiten van arbeiders en boeren, die van den staat de uitschrijving van een nieuwe leening verlangen. Men kent de procedure. De regeering staat ten slotte het verzoek toe; de propaganda begint haar werk, al is het ook niet meer met zooveel élan, als in het vorige jaar. De feest-illuminatie valt weg. Slechts op één dag marcheerden demonstraties door de straten en vereenigden zich tot een propaganda feest in het „Centrale park voor cultuur en gezondheid". Stalin en de hoogwaardigheidsbekleeders der partij waren aanwezig. Maar deze heele aanwervingscampagne is meer een formaliteit; zooals gezegd, zijn de massas reeds aan de leeningen gewend Ze zouden verbaasd zijn, als bij de volgende uitbetaling niets van hun loonen zou worden afgetrokken; ze teekenen bijna zonder uitzondering. Meer dan drie milliard Roebel zal de binnenlandsche leening van dit jaar weer bedragen. Men tracht, inplaats van het éene maandloon dertig percent van het maandelijksche loon als normale teekensom te bereiken. Ook daarbij stuit men niet op een al te grooten weerstand. Want er bestaat immer toch 'n soort werkeloosheid en niemand wil moeilijkheden op zijn werkplaats hebben.

Men zou den strijd om de wederinvoering van het geld bijna heroiek kunnen noemen. Want dit proces wordt door een deel der bevolking met toenemenden nood betaald. En voorloopig ziet men nog geen al te groote uitwerking in de volks-economie. Het aantal bedelaars is in Moskou zelfs opvallend grooter geworden.

Concordaat van Duitschland met het Vaticaan.

Over het inmiddels geteekende Concordaat schrijft de Msb. datum 10 Juli het volgende:

Slechts met groote aarzeling wagen wij ons heden aan een beschouwing overhet feit, dat Zaterdag j.l. te Rome het tusschen het Vaticaan en Duitschland tot stand gekomen Concordaat door den kardinaal-secretaris Z. Em. Pacelli en den Duitschen vicekanselier Von Papen geparafeerd is.

Van de meest bevoegde kerkelijke zijde is ernstig gewaarschuwd tegen de onvoorzichtige, veelal tendentieuse berichtgeving in de internationale, vooral de Fransche pers, waarbij zeer eenzijdig en daarom volkomen onwaar de politieke kant van het vraagstuk op den voorgrond is geschoven, terwijl de Katholieke Kerk bij het sluiten van dergelijke verdragen juist uitsluitend de godsdienstige belangen der betrokken bevolking in het oog houdt en er nooit voor terugschrikt om, als het zieleheil op het spel staat, alle tot dusverre genoten politieke en andere voordeelen prijs te geven om geheel en al de religieuse zijde van het probleem te behartigen.

Anderzijds moet ook front gemaakt worden tegen de bewering, dat de H. Stoel door een Concordaat met Duitschland te sluiten het nationaal-socialistisch regiem als zoodanig goedgekeurd of zelfs aanbevolen heeft.

De Kerk heeft van den dag harer stichting tot op den dag van heden steeds de volledige onderwerping en gehoorzaamheid harer geloovigen aan het feitelijk bestaande regiem gepredikt, zonder zich aan een bepaalden regeeringsvorm te binden. De geloovigen mogen hun voorkeur behouden de Kerk als zoodanig aanvaardt elke regeering, welke bereidt is de onaantastbare rechten van de door den God-mensch zelf gestichte Kerk te eerbiedigen. En als een dergelijke regeering deze eerbiediging in een staatsverdrag wil vastleggen en waarborgen, zal zij in de Kerk steeds de eerlijke en loyale tegenpartij vinden om in het belang van volk en land een Concordaat te sluiten.

Ook over den inhoud van het verdrag valt nog weinig te zeggen. Door de onderhandelaars zelf zijn enkele, zeer belangwekkende details bekend gemaakt en de uit proclamatie van rijkskanselier Hitler kan men eveneens met absolute zekerheid enkele conclusies trekken. Overigens echter zal men de publicatie van het Concordaat met de nog te redigeeren protocollen moeten afwachten, alvorens men over de volle beteekenis van het verdragswerk ingelicht zal zijn. Men zal daarvoor niet te lang behoeven te wachten, want Von Papen zal waarsehijnlijk reeds in de loop der week naar Rome terugkeeren ter onderteekening van het Concordaat, dat echter reeds tevoren tegelijkertijd te Rome en te Berlijn openbaar gemaakt zal worden.

Aan het tot stand komen van dit verdrag tusschen den H. Stoel en Duitschland, hebben meerdere personen samengewerkt. Waarbij wel opgemerkt mag worden, dat de besprekingen een vlot en snel verloop gehad hebben, en dat de bij een dergelijk werk onvermijdelijke moeilijkheden en meeningsverschillen zeker binnen de grenzen van het normale gebleven zijn. Waar motieven voor ernstiger conflicten aanwezig waren, zijn deze tot bevrediging der beide partijen tot oplossing gebracht, waarbij ook de wil van Hitler persoonlijk een belangrijke fuctie vervuld heeft

Duitschland stond daarbij voor het groote voordeel, dat de onderhandelaar der tegenpartij, Z. Em. Kardinaal Pacelli, een eminent kenner der Duitsche toestanden is, die een belangrijk deel van zijn diplomatieke loopbaan als Pauselijk nuntius te Berlijn heeft doorgebracht en in dit ambt over meerdere Concordaten met het rijk en de landen onderhandelde. Aan de daarbij getoonde bekwaamheden is het wellicht zelfs voor een deel te danken, dat hij tot het hoogste ambt aan het Pauselijk staatssecretariaat geroepen werd.

Van Duitsche zijde is vooral vicekanselier Von Papen op den voorgrond getreden, en zijn prestige is door de parafeering aanmerkelijk versterkt. Maar een bijna even actieve rol hebben gespeeld, mgr. Groeber, aartsbisschop van Freiburg en prelaat Kaas, welke laatste vooral bij de slotbesprekingen, toen ook de bijzondere gedelegeerde van Hitler, de nationaal-socialistische afgevaardigde Buttmann, te Rome was gearriveerd, voortdurend geraadpleegd is; en naar men verwacht bij het vaststellen van de lijst der geautoriseerde Katholieke vereenigingen ook gehoord zal worden.

Voor een vlot verloop der onderhandelingen was voorts dienstig, dat er reeds verscheidene Concordaten: met het rijk, met Beieren, Pruisen en Baden bestonden, en dat allen het oog op het verdrag met Italië gericht hadden. Zoo stonden van den aanvang af de groote lijnen duidelijk getrokken. Maar tevens zij er hierbij op gewezen, dat een Concordaat tusschen Duitschland en den H. Stoel geen Errungenschaft van het nat.-socialisme is; het nieuwe verdrag is slechts een aanpassing van het oude aan de radicaal gewijzigde, politieke omstandigheden.

Te verwachten valt, dat het sluiten van het Concordaat een ontspanning tusschen de nationaal-socialistische regeering en de niet-politieke Katholieke vereenigingen te weeg zal brengen en de proclamatie van Hitler wijst ongetwijfeld in die richting. Met bezorgdheid blijft men zich echter afvragen, of de rijkskanselier wel voldoende macht over zijn volgelingen heeft, of deze laatsten hem ook zullen gehoorzamen, nu hij den terugtocht in den strijd tegen de Katholieke organisaties, speciaal die voor de jeugd bevolen heeft; of de lagere rangen werkelijk alle dwangmaatregelen tegen de priesters en de geestelijke leiders zullen opheffen. Hitlers verklaring, dat overtredingen, door zijn volgelingen gepleegd, overeenkomstig de bestaande wetten zullen gestraft worden, wijst er wel op, dat hij de teugels van het bewind stevig in handen wil nemen, vooral wijl hij ter dege begrijpt, dat de op het oogenblik nog slechts geheel naar het uiterlijk bestaande totaliteitsstaat in zijn diepste grondvesten wordt aangetast, als groote deelen van het volk in hun innerlijkste overtuiging gekrenkt worden, zij het dan ook, dat de autoriteiten dergelijke daden streng blijven afkeuren.

Met dit Concordaat in handen staat Hitler sterk tegen de opdringende massa's, welke fel bolschewistische neigingen hebben. Weet hij het Concordaat naar letter en geest te handhaven, dan vindt hij meer dan twintig millioen Katholieke Duitschers achter zich in den strijd om de verwording en proletariseering van zijn land tegen te houden. Dat weet Hitler, en dat weet Rome ook. Daarmede wordt van beide zijden rekening gehouden. Men zal er alles op zetten om orde en rust te handhaven en Rome heeft met het centrum daarvoor offers gebracht.

Wel luisteren, maar niet betalen.

Het aantal ingeschreven luisteraars in Spanje bedraagt ongeveer 100.000, maar de directeur van de Omroepmaatschappij Union te Madrid schat het totale aantal luisteraars in Spanje op 500.000. Onder de Spaansche radiohandelaren is de meening verbreid, dat van elke 6 toestelbezitters er maar één de jaarlijksche bijdrage ongeveer f 1.20 betaalt.